

Milieuverklaring 2023 (gegevens 2022)

Inhoudsopgave

1. POD Wetenschapsbeleid	4
1.1. Identiteit	4
1.2. Opdracht	4
1.3. Structuur	4
1.4. Milieubeleid	5
2. Beschrijving van het milieumanagementsysteem	6
2.1. Toepassingsgebied	6
2.2. Verantwoordelijkheden	7
2.3. Werking	7
2.4. Wettelijke milieueisen	8
3. Milieuaspecten en milieudoelstellingen	9
3.1. Milieuaspecten	9
3.2. Milieudoelstellingen	10
4. Milieuprestatie-indicatoren	14
4.1. Energie	15
4.1.1. Gas	15
4.1.2. Elektriciteit	17
4.2. Water	18
4.3. Afval	20
4.3.1. Jaarlijkse totale hoeveelheid geproduceerd kantoorafval	20
4.3.2. Totale jaarlijkse hoeveelheid hergebruikte meubels en apparatuur	22
4.3.3. Hoeveelheid kantoorafval dat bestemd is voor recycling	22
4.3.4. Hoeveelheid residueel kantoorafval	22
4.4. Grondstoffen	23
4.4.1. Dagelijkse hoeveelheid gebruikte A4-kantoorbladen	23
4.4.2. Aandeel milieuvriendelijk gecertificeerd kantoorpapier	24
4.4.3. Jaarlijkse kosten van aangekochte kantoorbenodigdheden	24
4.5. Verplaatsingen	25
4.5.1. Woon-werkverkeer	25
4.5.2. Mobiliteit gelinkt aan de opdrachten	26
4.5.3. Mobiliteit gelinkt aan de dienstvoertuigen	26
4.5.4. Gebruik van de fiets	27
4.5.5. Mobiliteit van de bezoekers	28
4.6. Uitstoot	29
4.6.1. Totale jaarlijkse CO ₂ -uitstoot	29
4.6.2. Totale jaarlijkse CO ₂ -uitstoot van het gebouw per vloeroppervlakte	30
4.6.3. Totale jaarlijkse CO ₂ -uitstoot van het gebouw per VTE	30
4.7. Bodemgebruik en biodiversiteit	31
4.8. Mededelingen	32
5. Validatieverklaring	33

De POD Wetenschapsbeleid zet zich in voor het milieu

Sinds 2006 heeft de POD Wetenschapsbeleid een milieumanagementsysteem ingevoerd en geregistreerd, overeenkomstig Verordening (EG) 761/2001, opgeheven door het EMAS-reglement 1221/2009, zelf gewijzigd bij de EMAS-reglementen EMAS 2017/150 en 2018/2026.

De EMAS-registratie heeft een dubbel doel:

- ✓ Zijn milieuprestaties tonen en het gedrag zowel intern als extern veranderen;
- ✓ Het begrip van een verantwoordelijk en duurzaam milieubeheer en het principe van continue verbetering ingang doen vinden bij iedereen en in de dagelijkse werking.

Deze verklaring wil de ontwikkeling van de milieuprestaties van de POD Wetenschapsbeleid schetsen. In dit document krijgt die inzet gestalte.

Veel leesplezier!

Arnaud Vajda - Voorzitter van het directiecomité
Olivier Detongre - Milieucoördinator

1. POD Wetenschapsbeleid

1.1. Identiteit

De POD Wetenschapsbeleid (Belspo) wil zich opwerpen als een vernieuwende en milieuvriendelijke federale administratie zijn die zich onderscheidt door creativiteit en uitmuntendheid in de steun die ze verleent aan het politieke besluitvormingsproces en in de dienstverlening aan de burgers. De kern van haar aanpak is onpartijdigheid, langetermijnvisie, efficiëntie, transparantie en competentie.

De POD Wetenschapsbeleid is gelegen op de Simon Bolivarlaan 30 bus 7 in 1000 Brussel.
Zie website van Belspo op www.belspo.be

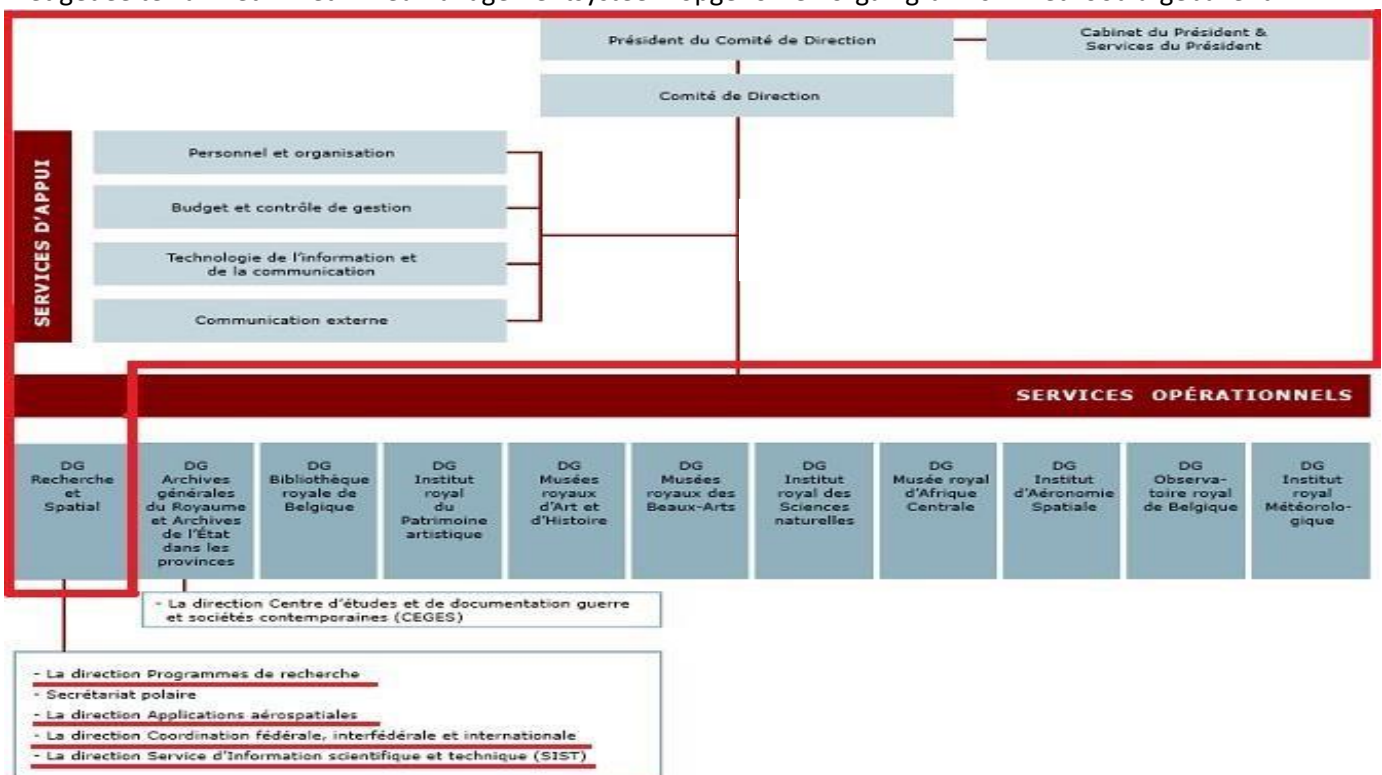
1.2. Opdracht

Belspo heeft als opdracht het wetenschapsbeleid en alles wat erop aansluit voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren, in het bijzonder:

- ✓ De uitvoering, in opdracht van de regering, via de algemene directie Onderzoek en Ruimtevaart, van wetenschappelijke en technische middelen ter ondersteuning van de bevoegdheden van de federale overheid;
- ✓ De samenstelling van een permanente expertisecapaciteit in de universiteiten en onderzoekscentra ten dienste van de federale overheid op wetenschappelijk en technisch gebied;
- ✓ De ondersteuning van de tien federale wetenschappelijke instellingen die onder zijn voogdij staan, alsook van het Belgische telematica-onderzoeksnetwerk (Belnet) bij hun administratief, financieel en materieel beheer, alsook de coördinatie en de valorisatie van hun onderzoeksactiviteiten en hun wetenschappelijke dienstverlening.

1.3. Structuur

Het gedeelte van het in het milieumanagementsysteem opgenomen organigram is in het rood afgebakend.

1.4. Milieubeleid

Milieubeleid

Een van de opdrachten van de federale programmatorische overheidsdienst Wetenschapsbeleid (Belspo) is het federale wetenschapsbeleid en alles wat in het verlengde daarvan ligt voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren. De regering draagt Belspo met andere woorden op de bevoegdheden van de federale overheid te ondersteunen door wetenschappelijke en technische middelen in te zetten en een permanente wetenschappelijke en technische expertise ten dienste van haar te stellen.

Belspo streeft er niet alleen naar actief bij te dragen tot de gevoerde nationale en internationale inspanningen met als doel voor de toekomstige generaties een gezond en duurzaam milieu te vrijwaren, maar wil ook zich inzetten om zijn impact op het milieu op een verstandige manier aan te pakken, met de bedoeling alle overheidsdiensten, ondernemingen en, in fine, burgers aan te sporen zijn voorbeeld te volgen.

Belspo beschikt sinds 2006 over een EMAS-geregistreerd milieumanagementsysteem om de volgende doelstellingen te halen:

- De wettelijke en reglementaire milieueisen naleven.
- Voorkomen dat zijn activiteiten vervuiling veroorzaken of het risico erop zo laag mogelijk houden.
- In al zijn opdrachten een milieudimensie inpassen.
- Zijn personeel en externe partners bewustmaken van wat er op milieugebied op het spel staat.
- Informeren over zijn milieudoelstellingen en de geboekte resultaten.
- Zijn milieuprestaties continu verbeteren.

Het milieubeleid uitvoeren is een doelstelling die alle personeelsleden van Belspo delen.

Arnaud Vajda
(Signature)

Digitally signed by
Arnaud Vajda
(Signature)
Date: 2022.05.11
17:29:56 +02'00'

Arnaud Vajda
Voorzitter van het directiecomité
11/05/2022

2. Beschrijving van het milieumanagementsysteem

2.1. Toepassingsgebied

Het milieumanagementsysteem dekt de volgende activiteiten van de POD Wetenschapsbeleid:

➤ **De management- en ondersteuningsactiviteiten**

- ✓ Het kabinet van de voorzitter en de diensten van de voorzitter;
- ✓ De stafdienst Personeel & Organisatie;
- ✓ De stafdienst Budget en Beheerscontrole;
- ✓ De stafdienst ICT.

➤ **De in de AD Onderzoek en Ruimtevaart gegroepeerde operationele activiteiten:**

- ✓ De directie Onderzoeksprogramma's;
- ✓ De directie Lucht- en ruimtevaarttoepassingen;
- ✓ De directie Federale, interfederale en internationale coördinatie;
- ✓ De directie Monitoring en evaluatie van onderzoek en innovatie (voorheen DWTI).

Die vier directies zorgen voor, onder andere, de uitvoering en de opvolging van onderzoeksprogramma's waarvoor de federale overheid bevoegd is, zoals de programma's duurzame ontwikkeling, informatiemaatschappij en sociale samenhang, alsook voor de maximale benutting van het Belgische wetenschappelijke en economische potentieel op het gebied van lucht- en ruimtevaart.

De activiteiten van Belnet en van de 10 federale wetenschappelijke instellingen zijn niet opgenomen in het milieumanagementsysteem.

	2020	2021	2022
Naam	POD Wetenschapsbeleid (code NACE 84.1)		
Adres	WTC III Simon Bolivarlaan 30 bus 7, 1000 Brussel Verdiepingen 22, 23 en 24		
Type van bewoning	Bewoner		
Verantwoordelijke van de milieuvergunning	Eigenaar en property manager		
Nummer van milieuvergunning	362388		
Verwarmde oppervlakte van het door de POD Wetenschapsbeleid bewoonde gedeelte van het gebouw	3750 m ²		
Op het aan het gebouw gelinkte verbruik toegepaste verdeelsleutel	10,13 %	10,89 %	10,89 %
Aantal werknemers van de POD Wetenschapsbeleid op die oppervlakte op 31 december van het betrokken jaar	155 VTE	155,72 VTE	152,88 VTE
Erkenning van het milieumanagement	EMAS-registratie (sinds 2006)		

2.2. Verantwoordelijkheden

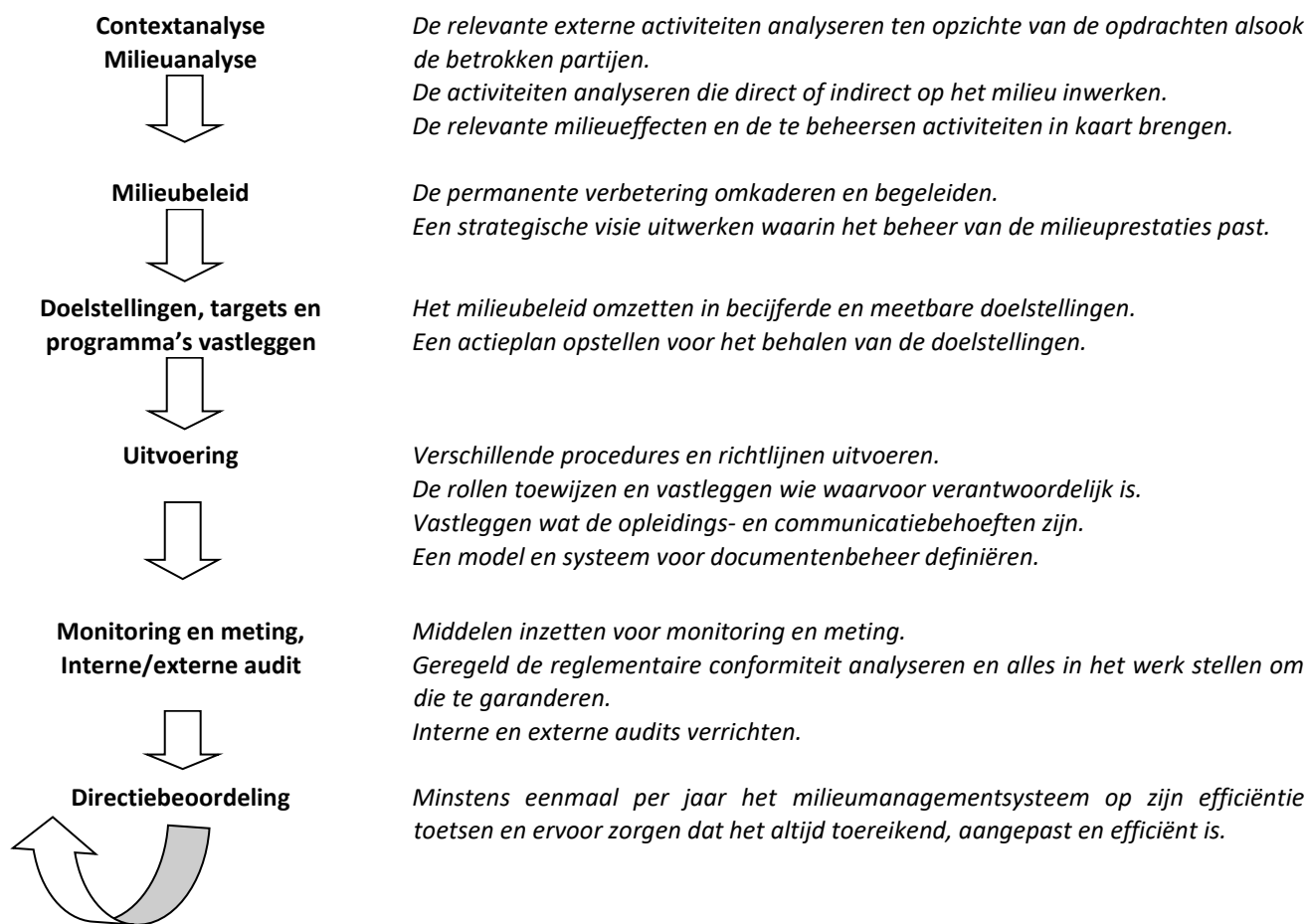
De eindverantwoordelijkheid voor het milieumanagementsysteem ligt bij de voorzitter van het directiecomité. De milieucoördinator is belast met de coördinatie en de opvolging van het milieumanagementsysteem en werkt in de diensten van de voorzitter.

De milieu-impact beheersen is wel een zaak van iedereen! Alle personeelsleden moeten de goede milieupraktijken toepassen en doorgeven.

2.3. Werking

Een milieumanagementsysteem heeft tot doel een structuur op te zetten waarbij op alle niveaus binnen de organisatie en in alle beslissingen rekening wordt gehouden met het milieu. De hoofddoelstelling is de milieuprestaties permanent te verbeteren.

De invoering van een dergelijk systeem vereist een gestructureerde aanpak:

Het hele systeem steunt op de systematische en ononderbroken uitvoering van die opeenvolgende stappen. Alle documenten en procedures over het milieumanagementsysteem zijn beschikbaar op de extranetpagina EMAS of kunnen worden opgevraagd bij de milieucoördinator.

2.4. Wettelijke milieueisen

In de milieuverklaring heeft de voorzitter van het directiecomité er zich toe verbonden de wettelijke en reglementaire milieueisen na te leven.

De Regie der Gebouwen zorgt er als property manager voor dat het WTC III voldoet aan de in haar milieuvergunning nr. 362388 vastgelegde regels.

Tijdens interne audits checkt de milieucoördinator op geregelde tijdstippen de conformiteit van sommige technische installaties van het gebouw.

De milieucoördinator checkt op geregelde tijdstippen of er nieuwe milieuwetten/-reglementen zijn of wijzigingen werden aangebracht, zowel op internationaal, Europees, nationaal of regionaal vlak, door websites te raadplegen die aan wetten/reglementen zijn gewijd.

Hij checkt vervolgens of de nieuwe wetten/reglementeringen van toepassing zijn voor de site. Zo ja gaat hij na of de site zich geconformeerd heeft aan de voorschriften en vergewist hij zich er in voorkomend geval van dat de site zich daaraan conformeert.

Op datum van de publicatie van deze milieuverklaring voldoet Belspo aan alle wettelijke en reglementaire regels die op hem van toepassing zijn.

De betrokken partijen bij de POD Wetenschapsbeleid die interesse hebben voor de verschillende activiteiten zijn:

- ✓ De federale regering (ministers en staatssecretarissen);
- ✓ De federale overheid (FOD's, POD's, FWI's enz.), de Gewesten en de Gemeenschappen (alook de communautaire overlegorganen, te weten de Interministeriële Commissie voor Wetenschapsbeleid (IMCWB) op politiek niveau en de Commissies voor internationale en federale samenwerking CIS en CFS op administratief niveau);
- ✓ De universiteiten en hogescholen (zowel alle instellingen als de onderzoekers afzonderlijk);
- ✓ De andere onderzoeksinstituten (zowel alle instellingen als de onderzoekers afzonderlijk);
- ✓ Het bedrijfsleven;
- ✓ De Europese Unie (de Europese Commissie, de Europese Raad, het Europees Parlement, maar ook administratieve organen zoals het ERAC (European Research and Innovation Area Committee);
- ✓ De buitenlandse regeringen, internationale instellingen en bevoegde intergouvernementele organen voor onderzoek en ontwikkeling;
- ✓ De Federale Raad voor Wetenschapsbeleid (FRWB);
- ✓ De (al dan niet bicommunautaire) culturele verenigingen en instellingen;
- ✓ De Regie der Gebouwen
- ✓ Het grote publiek;
- ✓ De medewerkers.

Elk jaar wordt bij de directiebeoordeling de behoeften en de verwachtingen van de verschillende geïnteresseerde partijen in detail geanalyseerd.

3. Milieuaspecten en milieudoelstellingen

3.1. Milieuaspecten

De POD Wetenschapsbeleid herziet elk jaar zijn analyse van de directe impact op het milieu.

Elke impact werd geëvalueerd op grond van zes criteria, wat geleid heeft tot het definiëren van drie prioriteitsniveaus:

- ✓ Materiaalstroom: de materiaalstroom betreft de opnemingen van de middelenverbruik, de afvalproductie en de uitstoot van vervuilende stoffen
Schaal: 3 (zeer belangrijk), 2 (belangrijk), 1 (gewoon)
- ✓ Wetgeving en Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling (FPDO): betreft de van toepassing zijnde milieuwetgeving
Schaal: 3 (gereguleerd), 2 (andere vereisten), 1 (geen vereisten)
- ✓ Impact: potentiële impact op het milieu
Schaal: 3 (ernstig), 2 (relevant), 1 (licht)
- ✓ Praktijken: praktijken van de werknemers
Schaal: 3 (stopzetten), 2 (veranderen), 1 (in het oog houden)
- ✓ Mening van het personeel: kenschetst de mening van de werknemers via een enquête over het milieumanagement van de organisatie
Schaal: 3 (onweer), 2 (regen), 1 (zon)
- ✓ Invloed: invloed of managementbeheersing op de activiteit in kwestie
- ✓ Schaal: 3 (hoog), 2 (gemiddeld), 1 (geen invloed)

De directe milieuaspecten die aan de basis liggen van ingrijpende milieugevolgen (prioriteit 1) zijn:

- ✓ Warmteproductie, luchtkoeling en -behandeling: energie- en waterverbruik, lozing van vervuilende stoffen
- ✓ Woon-werkverkeer en buitenlandse dienstreizen: brandstof-/elektriciteitsverbruik en CO₂-uitstoot
- ✓ Kantooruitrusting en verlichting: elektriciteitsverbruik
- ✓ Gebruik van IT-applicaties: elektriciteitsverbruik
- ✓ Aankopen: verbruik van grondstoffen en hulpmiddelen

De POD Wetenschapsbeleid herziet elk jaar ook zijn analyse van de indirecte impact van zijn dienstreizen op het milieu op grond van drie niveaus (hoge, gemiddelde en zwakke impact), aangevuld met een evaluatie naargelang de autonomie van handelen of beslissen en overeenkomstig de beschikbare personele en budgettaire middelen, met de bedoeling de door Belspo overwogen beheersmaatregelen te identificeren.

Dankzij die analyses konden de directe en indirecte relevante milieuaspecten in het licht worden gesteld die aan de activiteiten van Belspo zijn gelinkt en de milieudoelstellingen voor de periode 2023-2025 worden vastgelegd.

3.2. Milieudoelstellingen

3.2.1. EMAS-cyclus 2019-2022 (afgesloten)

➤ Doelstelling 1. MINDER PAPIER: het papierverbruik verminderen

Aanpak

Het interne papierverbruik verminderen door meer gebruik te maken van de informatie- en communicatietechnologieën en de papieren documenten beter te beheren.

Indicatoren

Het interne papierverbruik met 3%/VTE/jaar verminderen.

Aantal intern geprinte en gekopieerde bladzijden per VTE/jaar.

% intern recto verso geprinte bladzijden/VTE/jaar.

Extern geprinte A4-bladzijden voor publicaties/jaar.

Acties

Het interne papierverbruik volgen en identificeren welke processen het meeste papier verbruiken.

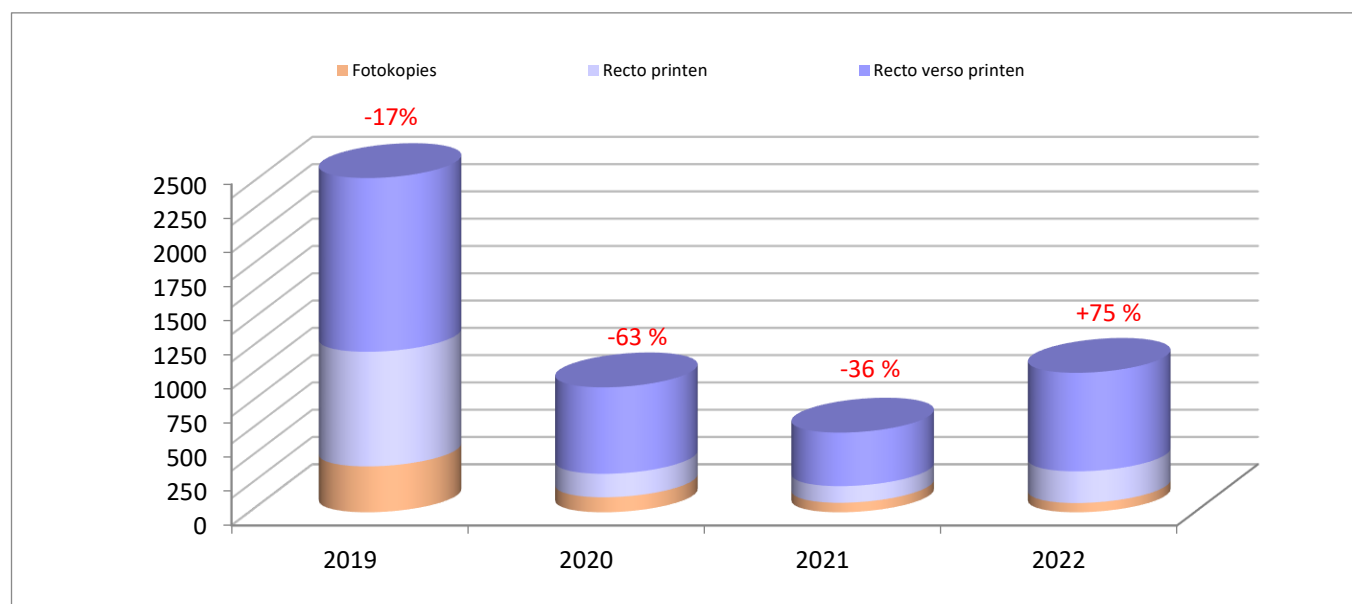
De processen bestuderen die het meest papier verbruiken om dat verbruik trachten te verlagen.

Volgen van het papierverbruik voor extern gerealiseerde publicaties.

Intern communiceren over de mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologieën.

De resultaten van de indicatoren meedelen.

Realisaties 2019-2022

Gebruikt aantal A4-bladen voor fotokopies, recto printen en recto verso printen per VTE
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het vorige jaar, doel = -3%.

Dankzij multifunctionele toestellen kon met precisie het aantal geprinte bladzijden per persoon worden opgemeten voor de periode 2019-2022.

De indicator om het papierverbruik jaarlijks en per VTE gemiddeld met 3% te verminderen is ruimschoots behaald voor de periode 2019-2022.

Het resultaat moet uiteraard worden genuanceerd in het licht van de gezondheidscrisis te wijten aan COVID-19, waardoor telewerken verplicht was gedurende een groot deel van 2020 en 2021 en tot de digitalisering van vele werkprocessen heeft geleid.

De analyse van de grote papierverbruikers met de bedoeling hun verbruik te verlagen kon niet doorgaan in aansluiting op de COVID-19-maatregelen en de digitalisering van talrijke processen.

De noodzaak om te printen wordt behandeld bij de beschrijving van de processen in het kader van het organisatiebeheersingssysteem.

De extern gedrukte bladzijden betreffen:

- ✓ Het tijdschrift Science Connection;
- ✓ De statistische enquêtes Onderzoek en Innovatie van de directie MERI « Monitoring and Evaluation of Research and Innovation » ;
- ✓ De folders voor de tentoonstelling Wetenschap in het Koninklijk Paleis.

	2019	2020	2021	2022
Tijdschriften Science Connection (A4-kleurenpagina's)	676 000 2 nummers	364 000 1 nummer	728 000 2 nummers	936 000 3 nummers
Enquêtes MERI (A4-zwart-witpagina's)	21 086	15 343	30 784	42 993
Flyers Wetenschap in het Koninklijk Paleis (A4kleurenpagina's)	2 000	-	-	-

Elk jaar werd het papierverbruik voor extern gedrukte publicaties opgevolgd. Het aantal geprinte bladzijden varieert jaar in jaar uit naargelang de MERI-enquêtes (Onderzoek of Innovatie) en het aantal publicaties van Science Connection.

Vanaf 2019 is het aantal gedrukte exemplaren van elk nummer van het tijdschrift Science Connection fors gedaald dankzij de geüpdatete lijst van de abonnees en de mogelijkheid om het tijdschrift enkel digitaal te ontvangen.

Sinds 2020 is er geen tentoonstelling Wetenschap op het Paleis meer geweest gelet op de aan COVID-19 gelinkte gezondheidscrisis.

De dienst ICT heeft verschillende mededelingen gedaan over wat mogelijk is met de bestaande informatie- en communicatietechnologieën:

- ✓ Er werd een FAQ-pagina aangemaakt voor het werken op afstand, inzonderheid voor het gebruik van Office365 waardoor mails naar de cloud konden worden verplaatst, een deelplatform in de cloud in gebruik werd genomen en dankzij videoconferentie kon worden gecommuniceerd via Teams;
- ✓ Er werd in Sharepoint-opleidingen voorzien in het kader van het project CIS-CFS van het internationale coördinatieteam;
- ✓ De ICT-dienst heeft meegewerkt aan de opstelling van de BELSPO-newsletter over de veiligheidsaspecten van ICT;
- ✓ De invoering van FileSender om intern een groot aantal documenten te kunnen uitwisselen en met externe personen op een beveiligde manier.

De doelstelling om het papierverbruik voor de periode 2019-2022 te verminderen is dus gehaald en wordt opnieuw gedefinieerd voor de periode 2023-2025.

➤ Doelstelling 2. DUURZAME AANKOPEN: een aankoopbeleid uitstippelen dat de duurzame ontwikkeling in de hand werkt

Aanpak

Nadenken over de ecologische, maatschappelijke en economische dimensies bij aankoop van producten en diensten.

Indicator

Tot 2019: minimum 99% duurzame aankopen voor aankopen van < 5000 euro /jaar.

Sinds 2020*: percentage duurzame aankopen op de totaalprijs van de aankopen van < 5000 € / jaar.

Acties

Een jaarlijks overzicht maken van de aankopen en identificeren wat de nieuwe mogelijkheden zijn om duurzame aankopen te doen.

Clausules met betrekking tot duurzame ontwikkeling inpassen in de bestekken van overheidsopdrachten.

Intern communiceren over ons duurzaam aankoopbeleid.

De resultaten van de indicatoren meedelen.

Realisaties 2019-2022

Aandeel van duurzame aankopen bij het economaat (aankopen < 5 000 euro)	2019	2020	2021	2022
Aantal bestelde stukken	99%	_*	_*	_*
Prijs van de bestelde producten	94%	87,5%	87,1%	90,87%

* Tijdens de directiebeoordeling op 02/04/2021 en in aansluiting op een aanbeveling tijdens de laatste interne audit, werd besloten de indicator van die doelstelling te vervangen door het percentage bestelde duurzame aankopen van < 5 000 euro/jaar. Het percentage bestelde stukken is immers onvoldoende representatief voor het duurzaam aankoopbeleid waarbij, onder andere, de aankoop van bladen, kilo's koffie en kantoorbenodigdheden bij elkaar worden opgeteld. Ook is ervoor gekozen om voor deze indicator geen doelstelling vast te stellen omdat de aankopen van een jaar sterk afhankelijk zijn van de resterende voorraden van de voorgaande jaren.

Een aankoop wordt als duurzaam beschouwd als het betrokken product:

- ✓ Afkomstig is uit de biosector (bv. fruitsap);
- ✓ Geproduceerd is op basis van gerecycleerde producten (bv. papier);
- ✓ Biologisch afbreekbaar is (bv. een onderhoudsproduct);
- ✓ Geproduceerd is op basis van duurzaam hout (bv. potloden);
- ✓ Afkomstig is uit de eerlijke handel (bv. koffie).

Belpo heeft op de werkvloer verder werk gemaakt van zijn activiteiten in het kader van duurzame voeding.

Vanaf september 2022, hervatting van het aanbieden van biologisch fruit eenmaal per week op elke verdieping na de stopzetting ervan in 2020 en 2021 door de COVID-19-crisis.

Op elke verdieping staat er een warmedrankenautomaat met koffie uit de eerlijke handel en een door stadswater gevoede drankfontein.

In het keukentje op de 23e verdieping staat er een snoepautomaat met fairetradeproducten.

De cel Overheidsopdrachten heeft een formulier opgesteld om de clausules met betrekking tot duurzame ontwikkeling vlotter in te passen in de bestekken van de betrokken overheidsopdrachten.

De doelstelling om een aankoopbeleid uit te stippelen dat duurzame ontwikkeling in de hand werkt is dus behaald voor de periode 2019-2022.

- **Doelstelling 3. DUURZAME ONTWIKKELING IN DE BASISOPDRACHTEN: de invloed van het federaal wetenschapsbeleid in het kader van zijn opdrachten ten nutte maken om onderzoeksacties en applicaties te ontwikkelen en uit te breiden die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling.**

Aanpak

Bij de uitwerking en de uitvoering van programma's en andere acties ter ondersteuning van het onderzoek in het kader van onze basisopdrachten nadenken over de ecologische, maatschappelijke en economische dimensies.

Indicatoren

Aantal uitgevoerde projecten in het kader van de programma's en acties van BELSPO die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling/aantal jaarlijks gefinancierde projecten.

Aantal in het kader van de projecten in dienst genomen onderzoekers per jaar die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling.

Aantal georganiseerde vergaderingen conform de governanceprincipes van de "JPI Climate" en de handleiding met betrekking tot de 'groene' vergaderingen bij de VN per jaar.

Acties

Jaarlijks volgen van het aantal projecten en het aantal ingezette onderzoekers in het kader van de programma's en acties die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling.

Jaarlijks het aantal door Belspo georganiseerde "groene" vergaderingen volgen.

Meewerken aan de opstelling van het federaal plan voor duurzame ontwikkeling.

De mogelijkheid onderzoeken of fiscale ondersteuningsmaatregelen gekoppeld kunnen worden aan maatschappelijke doelstellingen (onder andere aan doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling).

Realisaties 2019-2022

Binnen de directie Onderzoek en Ruimtevaart kan Belspo positief ageren voor het milieu via de programma's waaraan deelgenomen wordt of die Belspo zelf uitvoert.

De verschillende acties van de operationele diensten in verband met duurzame ontwikkeling worden onder andere gevaloriseerd via de website van Belspo: www.belspo.be.

Op de 185 projecten die in de periode 2019-2022 werden gefinancierd zijn er 125 projecten uitgevoerd in het kader van de programma's en acties van BELSPO die positief hebben ingewerkt op de duurzame ontwikkeling. Er werden 255 onderzoekers aangeworven in het kader van de projecten die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling over de periode 2019-2022.

Het aantal "groene" vergaderingen bij Belspo werd pas vanaf het tweede semester van 2022 gevolgd, daar de criteria van de checklist "groene vergadering" pas in juni 2022 werden goedgekeurd gelet op de geldende COVID-maatregelen in 2020 en 2021.

De checklist "groene vergadering" werd tweemaal geraadpleegd voor het beleggen van "groene" vergaderingen in 2022.

De vertegenwoordigers van Belspo bij de Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (ICDO) hebben meegewerkt aan de opstelling van het federaal plan voor duurzame ontwikkeling.

Van het mogelijk linken van fiscale ondersteuningsmaatregelen aan maatschappelijke doelstellingen werd afgezien omdat dat geen politieke prioriteit was.

De doelstelling om bij de uitwerking en de uitvoering van programma's en andere acties ter ondersteuning van het onderzoek in het kader van onze basisopdrachten na te denken over het inpassen van een ecologische, maatschappelijke en economische dimensie is gedeeltelijk behaald voor de periode 2019-2022 en wordt geherdefinieerd voor de periode 2023-2025.

3.2.2. EMAS-cyclus 2023-2025

Tijdens de directievergadering 2023 werd wat de EMAS-cyclus 2023-2025 betreft besloten de milieudoelstellingen “Papierverbruik” en “Duurzame ontwikkeling in de basisopdrachten” met een nog hoge realisatiegraad voort te zetten.

➤ **Doelstelling 1. PAPIERVERBRUIK: het papierverbruik in het oog houden**

Aanpak

Volgen wat intern wordt geprint en gekopieerd, volgen wat extern wordt gedrukt en analyseren welke diensten of processen veel papier verbruiken.

Indicatoren

Aantal intern geprinte en gekopieerde bladzijden per maand.

Aantal intern geprinte en gekopieerde bladzijden per VTE/jaar.

Extern gedrukte bladen per jaar.

Acties

Maandelijks het aantal intern geprinte en gekopieerde bladzijden volgen.

Jaarlijks het aantal extern gedrukte bladzijden volgen.

De diensten of processen analyseren die veel papier verbruiken.

➤ **Doelstelling 2. DUURZAME ONTWIKKELING IN DE BASISOPDRACHTEN: de invloed van het federaal wetenschapsbeleid in het kader van zijn opdrachten ten nutte maken om onderzoeksacties en applicaties te ontwikkelen en uit te breiden die positief inwerken op de duurzame ontwikkeling.**

Aanpak

Bij de uitwerking en de uitvoering van programma's en andere acties ter ondersteuning van het onderzoek in het kader van onze basisopdrachten nadenken over een ecologische, maatschappelijke en economische dimensie.

Indicatoren

Het nieuwe platform implementeren voor de nieuwe programma's (2024).

Aantal uitgevoerde projecten in het kader van de programma's en acties van BELSPO die positief inwerken op de verschillende SDGs (jaarlijks, vanaf 2024)

De algemene beleidsnota's bevatten informatie over de SDGs.

Aantal belegde vergaderingen conform de criteria voor groene vergaderingen bij BELSPO per jaar

De inventaris van het klimaatonderzoek in België is beschikbaar en up-to-date.

Acties

Een online platform ontwikkelen en ten uitvoer leggen om onderzoeksvoorstellen en -projecten in te dienen, te evalueren en te rapporteren en er de verschillende SDGs (Sustainable Development Goals) in opnemen, zodat de promotoren van geselecteerde projecten zelf opgeven aan welke SDG's hun onderzoek bijdraagt.

Jaarlijks, per SDG, het aantal door BELSPO gefinancierde projecten volgen

Informatie invoegen in de beleidsnota's over de bijdrage van BELSPO tot het behalen van de SDGs.

Jaarlijks het aantal door Belspo georganiseerde “groene” vergaderingen volgen.

Een inventaris opstellen van het klimaatonderzoek in België (met de hulp van een specialist ter zake die via Talent Exchange is aangeworven).

4. Milieuprestatie-indicatoren

De bevoorrading en het gebruik van energie en water worden beheerd door de Regie der Gebouwen die de property manager is die met het WTC III is belast.

Daar het gebouw niet over individuele tellers voor gas, elektriciteit en water beschikt voor de verschillende bewoners, wordt in het licht van de door elke bewoner bezette oppervlakte een verdeelsleutel toegepast op het totaalverbruik. Het bezettingspercentage van de POD Wetenschapsbeleid die op de verdiepingen 22, 23 en 24 is gehuisvest, werd voor het jaar 2022 door de Regie der Gebouwen vastgelegd op 10,89%.

Als dat relevant werd gevonden, heeft Belspo rekening gehouden met de beste milieumanagementpraktijken zoals gedefinieerd in het Besluit (EU) 2019/61 van de Commissie betreffende het sectorale referentiedocument over de beste milieumanagementpraktijken, de specifieke milieuprestatie-indicatoren en de benchmarks voor topprestaties voor de overheidsadministraties.

In aansluiting op de aan de COVID-19-crisis gelinkte gezondheidsmaatregelen, is telewerk verplicht gemaakt voor het personeel van de POD Wetenschapsbeleid van 16/03/2020 tot 28/02/2022 en sindsdien is telewerken op vrijwillige basis toegestaan gedurende maximum 3 dagen per week.

In het kader van het federale crisisplan en in het licht van de fors gestegen energieprijzen, heeft de federale regering op 31 augustus beslist een reeks maatregelen te nemen en aanbevelingen te doen die van toepassing waren vanaf 26 september 2022 tot 31 maart 2023, met als doel het energieverbruik te verminderen in alle gebouwen van de federale overheid:

- ✓ De temperatuur verlagen tot 19 graden in alle gebouwen van de federale overheid;
- ✓ Het gebruik van de klimaatregeling reglementeren (tot 27 graden maximum);
- ✓ De verlichting doven van de gebouwen van de federale overheid en de monumenten tussen 19.00 u. en 6.00 u.;
- ✓ Sommige gebouwen tijdelijk sluiten of, per gebouw, tijdelijk sommige verdiepingen sluiten naargelang de effectieve bezettingsgraad (niet van toepassing voor de POD Wetenschapsbeleid).

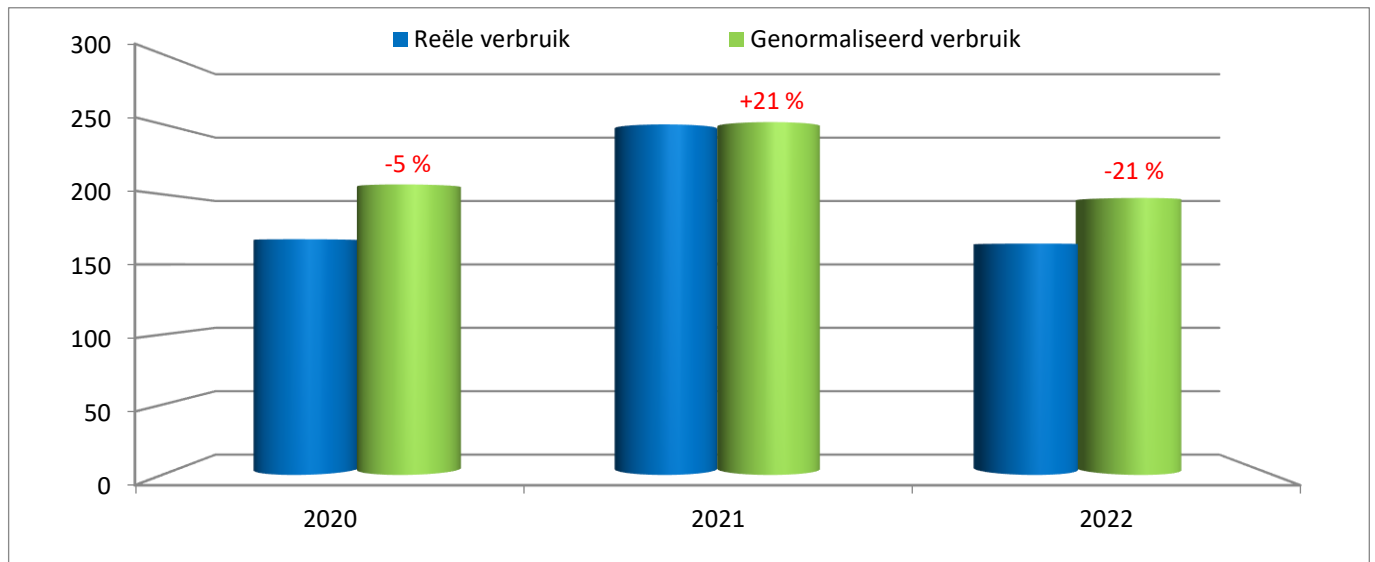
4.1. Energie

4.1.1. Gas

Bij een genormaliseerd verbruik is het mogelijk de strengheid van de verwarmingsperiode in te schatten en derhalve de warmtebehoefte te kunnen vergelijken los van het de externe weersomstandigheden.

Genormaliseerd verbruik = Reëel verbruik (kWh) * Normale GD/GD overeenstemmende jaar.

De overeenkomstige temperatuur wordt verkregen door 60% van de gemiddelde temperatuur van dag D toe te voegen aan 30% van de temperatuur van dag D-1, waaraan nog 10% wordt toegevoegd van de temperatuur van dag D-2. De graaddagen worden dan verkregen door 16,5 °C (grens waarop met de verwarming wordt gestart) af te trekken van de overeenkomstige berekende temperatuur (source: [Graaddagen - Gas](#)).

Reëel en genormaliseerd gasverbruik (kWh/m²)
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

Het gasverbruik per m² is lichtjes gedaald in 2022.

Het gasverbruik is in 2022 gedaald vergeleken met 2021, enerzijds door de verplichting in 2021 om 100% van de binnenlucht vervangen door frisse buitenlucht gedurende 24 uur in plaats van 30% zoals gewoonlijk, als antwoord op de aan de COVID-19-crisis gelinkte gezondheidsmaatregelen, en anderzijds door de door de federale regering genomen maatregel om de temperatuur in alle gebouwen van de federale overheid te verlagen tot 19 graden vanaf 26 september 2022.

Genormaliseerd verbruik per m²

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met het totale genormaliseerde gasverbruik in kWh

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = 3750 m²

$$2020: R = 776\,228 / 3\,750 = 207 \text{ kWh/m}^2$$

$$2021: R = 942\,746 / 3\,750 = 251,4 \text{ kWh/m}^2$$

$$2022: R = 740\,086 / 3\,750 = 197,4 \text{ kWh/m}^2$$

Genormaliseerd verbruik per VTE

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met het totale genormaliseerde gasverbruik in kWh

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

$$2020: R = 776\,228 / 155 = 5\,008 \text{ kWh/VTE}$$

$$2021: R = 942\,746 / 155,72 = 6\,054 \text{ kWh/VTE}$$

$$2022: R = 740\,086 / 152,88 = 4\,841 \text{ kWh/VTE}$$

Benchmarking

Reëel gasverbruik	kWh/m²/jaar
Belspo 2022	197,4
Overheidskantoren in het BHG 2012	71

EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	107
--	------------

(BIM, Benchmarking tertiaire sector 2012)

Uit de benchmarking blijkt dat ons reële totaalverbruik van gas in kWh/m² in 2022 85% duidelijk hoger ligt vergeleken bij het gemiddelde van de EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of van de FOD's/POD's die op het punt stonden in 2012 EMAS te worden geregistreerd.

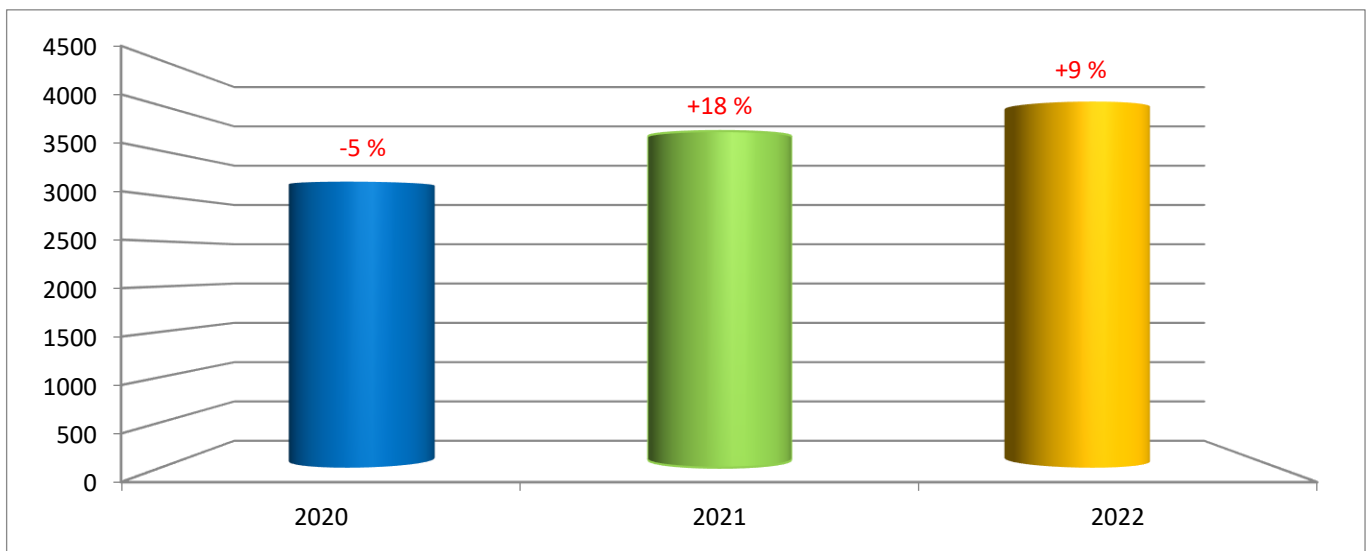
De acties bij Belspo in 2022 om de verwarming beter te beheren werden beperkt tot het onmiddellijk meedelen van elk probleem in verband met verwarming of klimaatregeling aan de property manager.

4.1.2. Elektriciteit

De property manager bevestigt dat de elektriciteit van het gebouw voor 100% groen is.

Het WTC III is uitgerust met een door gas aangedreven systeem dat elektriciteit genereert dat zowat 90% van de totale energiebehoeften van het gebouw produceert.

Het gebouw beschikt niet over een systeem dat vernieuwbare energie produceert (fotovoltaïsche systemen of windturbines).

Elektriciteitsverbruik (kWh/VTE)
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

Het elektriciteitsverbruik per ETP is gestegen in 2022.

De property manager had geen uitleg voor de stijging in 2022. Die stijging per VTE kan voor een gedeelte worden uitgelegd door de daling van het aantal VTE's van de POD Wetenschapsbeleid.

Totaalverbruik per m²

R = A/B

A: stemt overeen met het totale elektriciteitsverbruik in kWh

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = 3750 m²

2020: R = 489 552 / 3 750 = 130,6 kWh/m²

2021: R = 578 699 / 3 750 = 154,3 kWh/m²

2022: R = 618 072 / 3 750 = 164,8 kWh/m²

Totaalverbruik per VTE

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met het totale elektriciteitsverbruik in kWh

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

2020: R = 489 552 / 155 = 3 158,4 kWh/VTE

2021: R = 578 699 / 155,72 = 3 716,3 kWh/VTE

2022: R = 618 072 / 152,88 = 4 042,9 kWh/VTE

Benchmarking

Elektriciteitsverbruik	kWh/m ² /jaar
Bespo 2022	164,8
Overheidskantoren in het BHG 2012	94
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	107
Elektriciteitsverbruik	kWh/VTE/jaar
Bespo 2022	4 042,9
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	3 686

(BIM, Benchmarking tertiaire sector 2012)

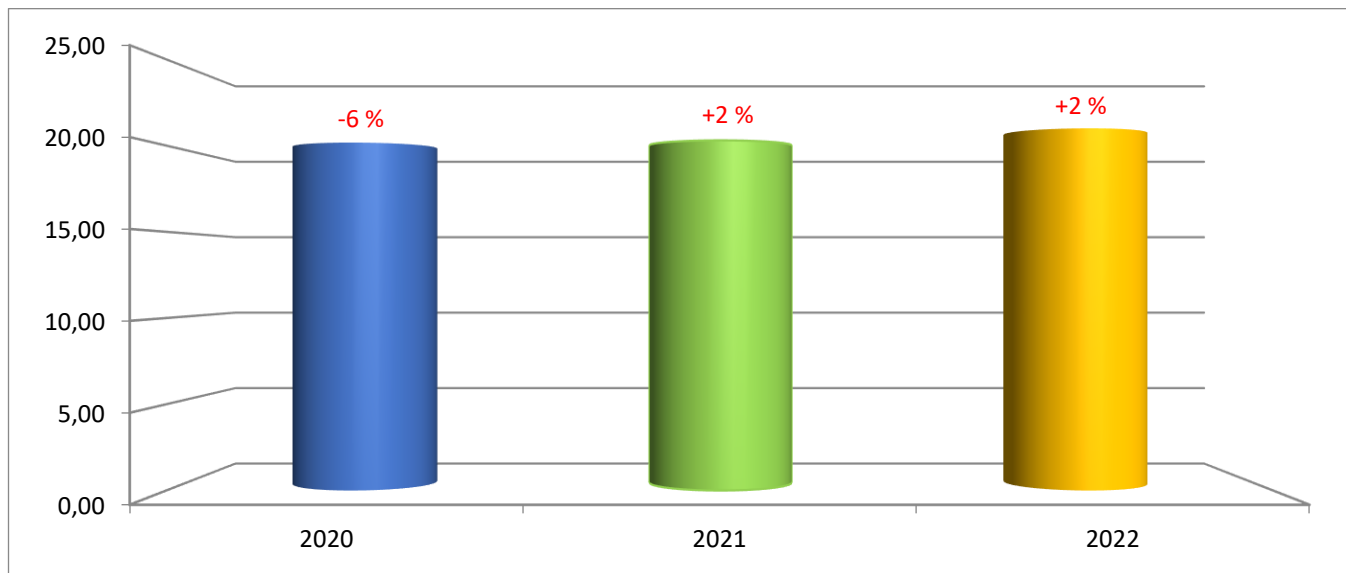
Uit de benchmarking blijkt dat ons totale elektriciteitsverbruik in kWh/m² in 2022 57% hoger ligt dan het gemiddelde van de EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of de FOD's/POD's die op het punt stonden EMAS te worden geregistreerd in 2012, maar dat ons totale elektriciteitsverbruik in kWh/VTE slechts 10% hoger ligt dan het gemiddelde van de EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of van de FOD's/POD's die op het punt staan EMAS te worden geregistreerd.

4.2. Water

Bespo heeft een reeks maatregelen om het watergebruik zo maximaal mogelijk te beperken:

- ✓ Kranen van de wastafels uitgerust met een drukknop en een debietregelaar;
- ✓ Toiletten met reservoir met dubbele spoeling (10l/5l);
- ✓ Urinoirs met detectiesysteem;
- ✓ Waterzuinige vaatwassers;
- ✓ Aquastopsysteem voor de warmedrankenautomaten, de waterfonteinen en de vaatwassers;
- ✓ Kleine aanplakberichten in de sanitaire installaties voor het melden van waterlekken.

Het WTC III heeft geen systeem om het regenwater op te vangen.

WATERVERBRUIK (m³/VTE)

In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

Het waterverbruik per VTE is in 2022 lichtjes gestegen, maar blijft relatief stabiel over de 3 laatste jaren.

Totaalverbruik per m²

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met het jaarlijkse waterverbruik in m³

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = 3 750 m²

$$2020: R = 3\,127 / 3\,750 = 0,83 \text{ m}^3/\text{m}^2$$

$$2021: R = 3\,161 / 3\,750 = 0,84 \text{ m}^3/\text{m}^2$$

$$2022: R = 3\,210 / 3\,750 = 0,86 \text{ m}^3/\text{m}^2$$

Totaalverbruik per VTE

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met het jaarlijkse waterverbruik in m³

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

$$2020: R = 3\,127 / 155 = 20,17 \text{ m}^3/\text{VTE}$$

$$2021: R = 3\,161 / 155,72 = 20,30 \text{ m}^3/\text{VTE}$$

$$2022: R = 3\,210 / 152,88 = 21 \text{ m}^3/\text{VTE}$$

Benchmarking

Waterverbruik	m ³ /VTE
Belspo 2022	21
Kantoren in Frankrijk	2,5-6
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	11

(BIM, Benchmarking tertiaire sector 2012)

Waterverbruik	m ³ /VTE
Belspo 2020	21

Benchmark voor topprestaties overeenkomstig het 2019/61 Besluit (EU)	6,4
--	-----

Uit de benchmarking blijkt dat ons waterverbruik elk jaar heel wat hoger ligt dan het gemiddelde van de overheidskantoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dan de benchmark voor topprestaties voor de overheidssector overeenkomstig het Besluit (EU) 2019/61.

Dat extreme waterverbruik is misschien te wijten aan het klimaatregelingsstelsel van het WTC III-gebouw.

4.3. Afval

Opmerking: daar telewerk verplicht is gebleven gedurende het volledige jaar 2021 gelet op de aan de COVID-19-crisis gelinkte gezondheidsmaatregelen, werden de verschillende afvalsoorten in 2021 niet gewogen.

4.3.1. Jaarlijkse totale hoeveelheid geproduceerd kantoorafval

Belspo heeft een hele reeks maatregelen uitgewerkt om het produceren van afval te voorkomen:

- ✓ Het personeel bewust maken van een doordacht gebruik van kantoorpapier;
- ✓ Op een duurzame manier aankopen verrichten;
- ✓ De niet meer gebruikte meubelen en apparatuur overdragen aan de Administratie van de Domeinen die ze renoveert of vernietigt;
- ✓ Herstellingen, controles en onderhoudsbeurten laten uitvoeren door professionals;
- ✓ Enkel herbruikbaar vaatwerk gebruiken;
- ✓ Waterfonteinen ter beschikking stellen aan het personeel;
- ✓ Het personeel aanmoedigen afval te sorteren.

Soorten afval en verwerkingsoplossingen

Soorten afval	Verwerkingsoplossing
Restafval	Opgehaald door gespecialiseerde firma's, verbranding van het restafval en recyclage van al de overige soorten afval.
PMD	
Papier	
Glas	
Karton	
Alkaline batterijen	Opgehaald door gespecialiseerde firma's
Specifiek afval (elektrisch, elektronisch, gevaarlijk afval ...)	Opgehaald door gespecialiseerde firma's
Composteerbaar afval	Compost voor de bedrijfsmoestuin van het WTC III

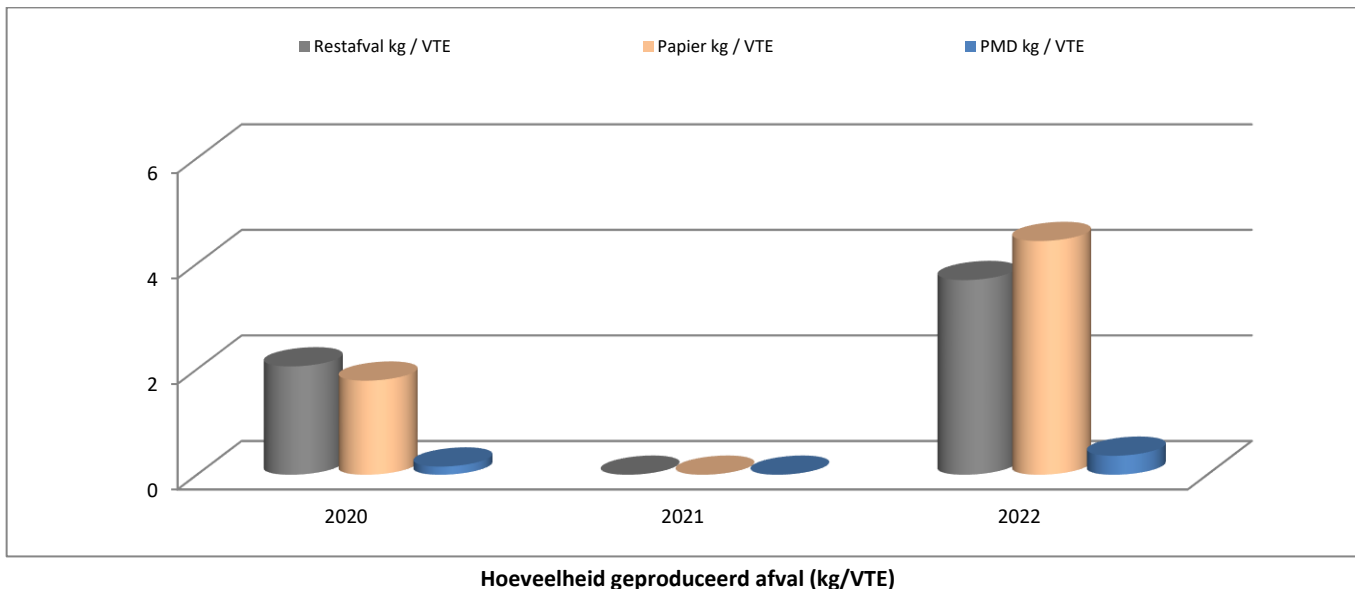
Tot in 2018 werden alle afvalzakken systematisch elke werkdag geteld door het onderhoudspersoneel van Belspo en werd het aantal zakken vermenigvuldigd door het gemiddelde gewicht van een overeenstemmende afvalzak. Maar sinds de verhuizing van Belspo in maart 2019 worden de afvalzakken op de verdiepingen van Belspo opgehaald door een contractant voor het volledige WTC III-gebouw, zodat het aantal dagelijks bij Belspo opgehaalde zakken niet langer kan worden geteld.

De berekeningsmethode werd dus vanaf 2019 aangepast door elke werkdag de verschillende afvalfracties te wegen gedurende verschillende maanden, waarbij de resultaten worden geëxtrapoleerd naar het gehele jaar met inachtneming van het aantal werkdagen.

Erratum met betrekking tot de in de Milieuverklaring 2021 gepubliceerde gegevens (gegevens 2020) : in 2020 werden de dagelijkse wegingen enkel in februari uitgevoerd gelet op het verplichte telewerk vanaf 16/03/2020 in aansluiting op de COVID-19-crisis; de wegingsgegevens van de verschillende soorten afval moesten dus niet naar een volledig jaar worden geëxtrapoleerd, maar enkel naar de 52 dagen die de periode van 01/01/2020 tot

15/03/2020 overspannen. De totale hoeveelheid afval per VTE voor 2020 bedraagt bijgevolg 3,99 kg/VTE in plaats van 19,12 kg/VTE en kan dus niet met de andere jaren worden vergeleken.

In 2022 vonden de wegingen plaats in september en november. Door het verplichte telewerk van 01/01/2022 tot 28/02/2022 konden de gegevens van de wegingen van de twee maanden in 2022 niet worden geëxtrapoleerd naar een volledig jaar, maar wel naar de 202 werkdagen die overeenstemmen met de periode van 01/03/2022 tot 31/12/2022. Een vergelijking met andere jaren is dus niet mogelijk.

Totale hoeveelheid per VTE

$$R = A/B$$

A: stemt overeen met de totale hoeveelheid jaarlijks afval in kg

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

2020 (52 werkdagen): $R = 618.9 / 155 = 3.99 \text{ kg/VTE}$

2021: niet van toepassing

2022 (202 werkdagen): $R = 1\,296.47 / 152.88 = 8.48 \text{ kg/VTE}$

Benchmarking

Restafval	Kg/VTE/jaar
Bespo 2022	nvt
Overheidskantoren in het BHG 2008	80
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	75
Papier- en kartonafval	Kg/VTE/jaar
Bespo 2022	nvt
Overheidskantoren in het BHG 2008	140
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	118
PMD-afval	Kg/VTE/jaar
Bespo 2022	nvt
Overheidskantoren in het BHG 2008	2
EMAS-geregistreerde FOD's/POD's of op het punt EMAS 2011 te worden geregistreerd	4

(BIM, Benchmarking tertiaire sector 2012)

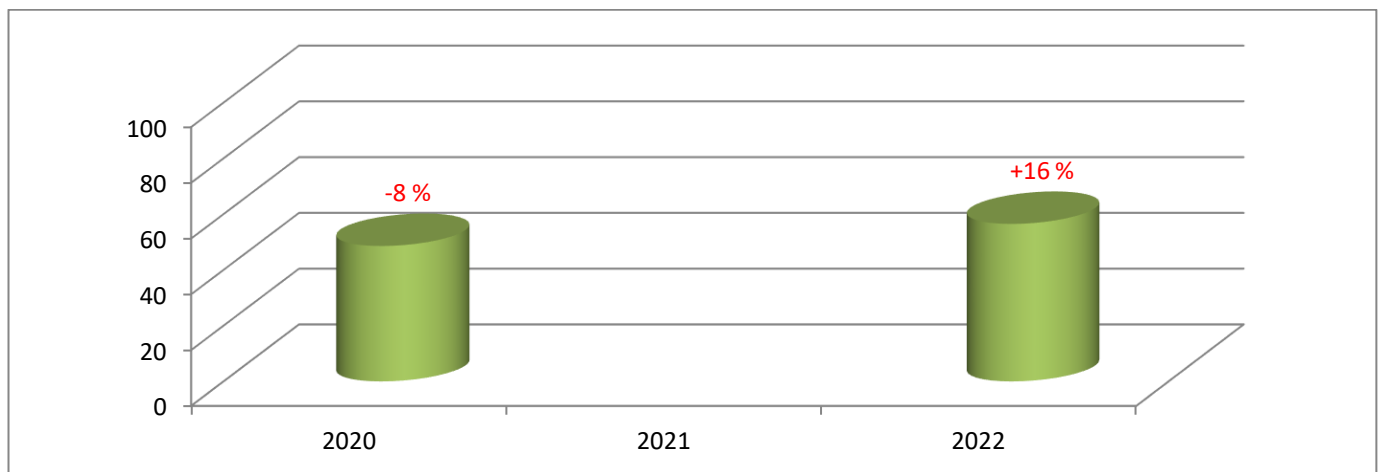
Totale hoeveelheid afval	Kg/VTE/jaar
Belspo 2022	nvt
Benchmark voor topprestaties overeenkomstig het Besluit (EU) 2019/61	< 200

Voor 2022 zijn de vergelijkingen met de benchmarking van de overheidskantoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2012 en met de benchmark voor topprestaties voor de overheidssector overeenkomstig het Besluit (EU) 2019/61 niet relevant, daar de berekende gegevens voor de POD Wetenschapsbeleid geen betrekking hebben op het volledige jaar.

4.3.2. Totale jaarlijkse hoeveelheid hergebruikte meubels en apparatuur

Alle buiten dienst gestelde of niet meer gebruikte meubels en apparatuur worden elk jaar door Belspo overgedragen aan de Administratie van de Domeinen die ze herwaardeert of vernietigt.

4.3.3. Hoeveelheid kantoorafval dat bestemd is voor recyclage

Percentage kantoorafval dat bestemd is voor recyclage (in % van de totale hoeveelheid afval per gewicht)
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

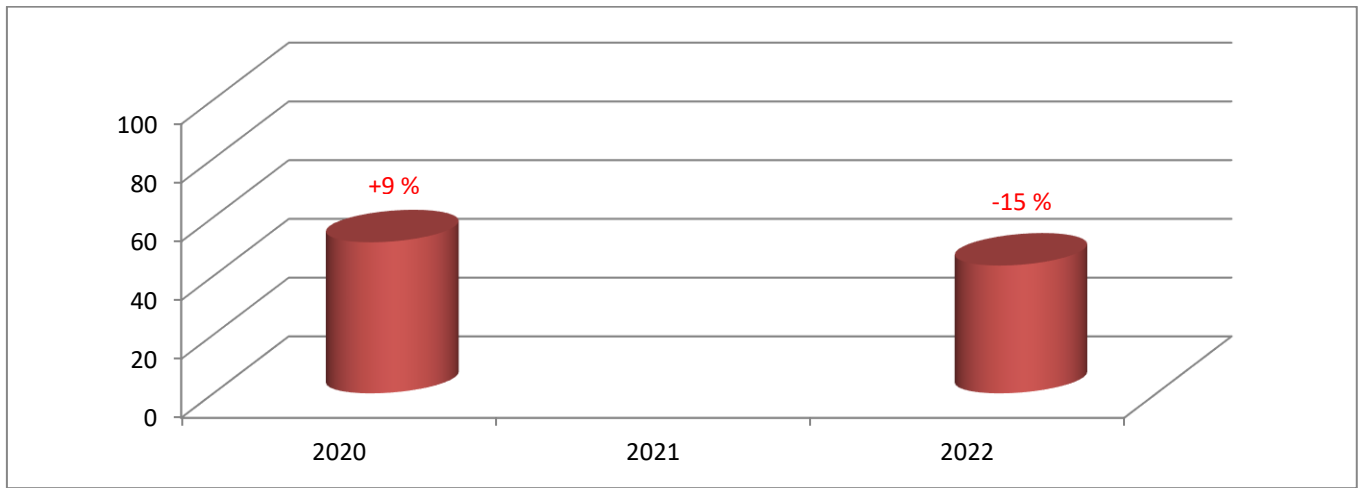
2020: $300,6 \text{ kg} / 618,9 \text{ kg} = 48,6 \%$

2021: niet van toepassing

2022: $732,3 \text{ kg} / 1 296,5 \text{ kg} = 56,5 \%$

4.3.4. Hoeveelheid residueel kantoorafval

Afvalfractie dat niet bestemd is voor hergebruik, recyclage, compostering of anaerobe vergisting.

Percentage residueel kantoorafval (in % van de total hoeveelheid afval per gewicht)
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

2020: 318,3 kg / 618,9 kg = **51,4 %**

2021: niet van toepassing

2022: 564,2 kg / 1 296,5 kg = **43,5 %**

4.4. Grondstoffen

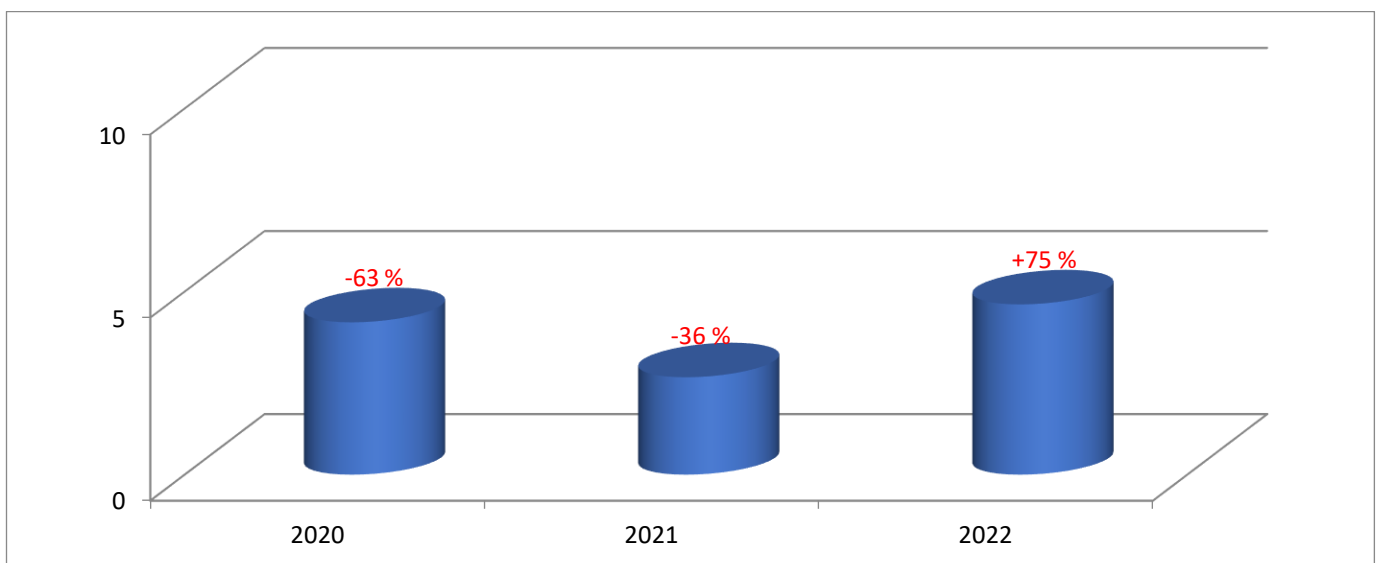
Behalve de aankoop van kantoorpapier en -benodigdheden, gebruikt Belspo geen grondstoffen (met uitzondering van energie en water) om zijn activiteiten uit te voeren.

Belspo heeft een reeks maatregelen uitgewerkt om het papiergebruik op het werk zo maximaal mogelijk te beperken:

- ✓ Het personeel bewust maken van een doordacht gebruik van kantoorpapier;
- ✓ De uitvoering van interne procedures zoals papierloos werken, elektronische handtekening en elektronische archiefstukken, niet printen van vergaderdocumenten, standaard recto verso drukken, het ontgrendelen van de printers aan de hand van persoonlijke badges enz.

Belspo volgt sinds vele jaren de indicator betreffende de hoeveelheden kantoorpapier, zie de milieudoelstelling "Minder papier".

4.4.1. Dagelijkse hoeveelheid gebruikte A4-kantoorbladen

Hoeveelheid gebruikte A4- kantoorbladen (bladen/VTE/werkdag)
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

R = A/B

A: stemt overeen met de totale hoeveelheid bladen/werkdag

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

2019: R = (390 494 / 159,39) / 220 = 11,1 bladen /VTE/werkdag

2020: R = (141 984 / 155) / 220 = 4,2 bladen /VTE/werkdag

2021: R = (90 964 / 155,72) / 220 = 2,7 bladen /VTE/werkdag

2022: R = (156 299 / 152,88) / 220 = 4,7 bladen /VTE/werkdag

Benchmarking

Papierverbruik	Bladen/VTE /werkdag
Bespo 2022	4,7
Benchmark voor topprestaties overeenkomstig het Besluit (EU) 2019/61	< 15

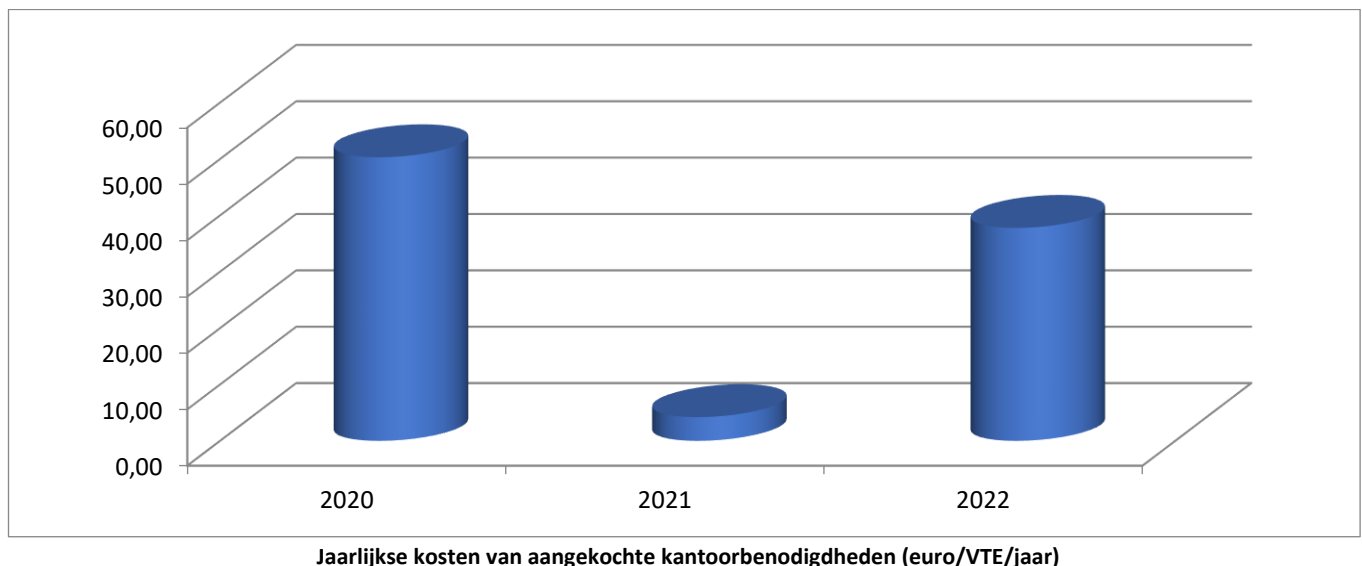
Uit de vergelijking met de benchmark voor topprestaties voor de overheidssector overeenkomstig het Besluit (EU) 2019/61 blijkt dat ons gebruik van A4-papier voor 2022 heel wat lager ligt per VTE/werkdag.

Dat resultaat moet uiteraard worden genuanceerd gelet op de gezondheids crisis te wijten aan COVID-19 die telewerk heeft verplicht van 16/03/2020 tot 28/02/2022 en dienovereenkomstig ruimschoots heeft bijgedragen tot de digitalisering van de werkprocessen.

4.4.2. Aandeel milieuvriendelijk gecertificeerd kantoorpapier

Bespo koopt enkel FSC-gecertificeerd A4-wit papier (80 g/m²) met het EU Ecolabel.

4.4.3. Jaarlijkse kosten van aangekochte kantoorbenodigdheden

R = A/B

A: stemt overeen met de jaarlijkse kosten van aangekochte kantoorbenodigdheden

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

2020: R = 7 798 / 155 = 48,3 €/VTE/jaar

2021: R = 656 / 155,72 = 74,4 €/VTE/jaar

2022: R = 5 776 / 152,88 = 50,3 €/VTE/jaar

De jaarlijkse kosten van aangekochte kantoorbenodigdheden per VTE zijn gestegen in 2022.

Daar telewerk verplicht is gebleven gedurende het volledige jaar 2021 in aansluiting op de aan de COVID-19-crisis gelinkte maatregelen, werden in 2021 zeer weinig kantoorbenodigdheden aangekocht.

Die indicator is dus te weinig representatief voor een jaar, daar geen rekening wordt gehouden met de bestaande voorraden aan het einde van het vorige jaar.

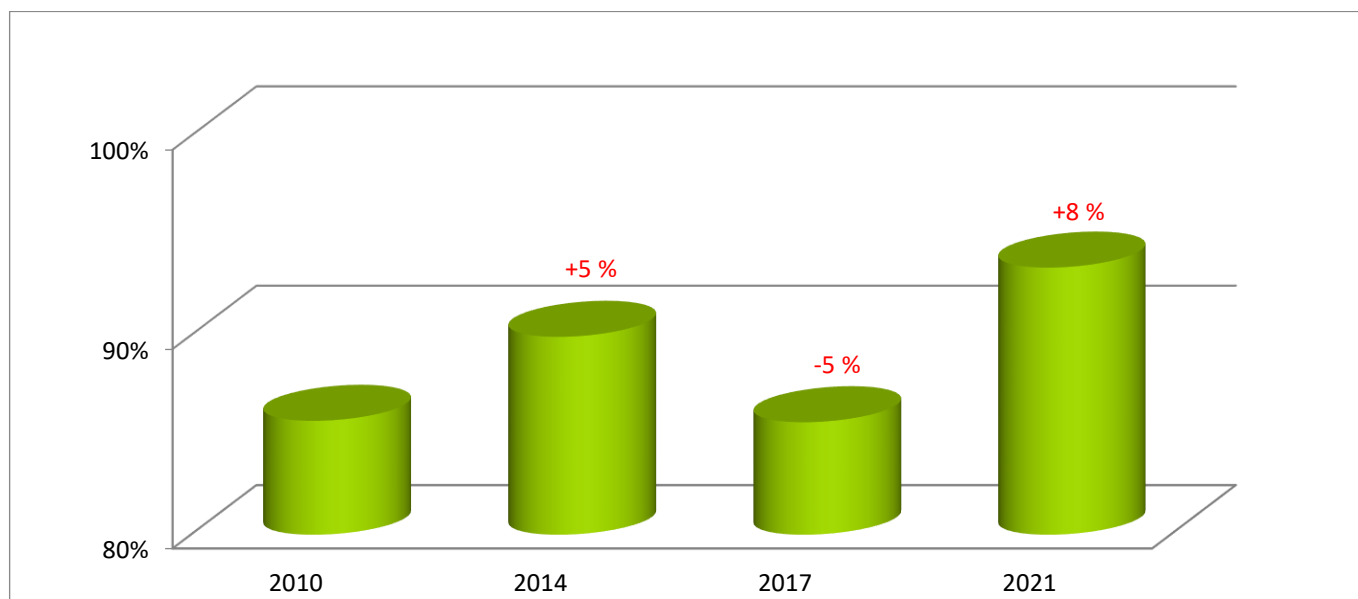
Belspo volgt sinds vele jaren de indicator over het aandeel van duurzame aankopen in de totale aankopen < 5 000 euro, zie milieudoelstelling “Duurzame aankopen”.

4.5. Verplaatsingen

Belspo heeft sinds verschillende jaren soepele arbeidsomstandigheden ingevoerd voor het personeel, wat de nood aan vervoer vermindert in zijn geheel, met name door de invoering van telewerken en de nodige apparatuur voor virtuele vergaderingen.

4.5.1. Woon-werkverkeer

Wat het woon-werkverkeer betreft, werd een mobiliteitsenquête verricht in 2010, 2014 en 2017 bij het personeel van Belspo in het kader van het bedrijfsvervoerplan, met als doel te weten van welke vervoersmiddelen dat personeel gebruik maakt.

Percentage woon-werkverplaatsingen via duurzame mobiliteit (openbaar vervoer of fiets) van het personeel van Belspo
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met de vorige mobiliteitsenquête

Mobiliteitsenquête

	2010	2014	2017	2021
Eigen wagen, bromfiets of motorfiets	8,4%	7,2%	14,4%	6,6%
Carpooling (collega's en familie)	5,9%	0,7%	0%	0%
Trein	59,7%	66,2%	57,4%	66,9%
MIVB/TEC/DE LIJN	20,2%	19,4%	22,3%	25,3%
Fiets	5,0%	3,6%	5,9%	1,2%
Te voet	0,8%	0,7%	0%	0%
Duurzame mobiliteit	85,7%	89,9%	85,6%	93,4%

Uit de resultaten van 2021 blijkt dat 93% van het personeel voorkeur geeft aan duurzame mobiliteit voor zijn woon-werkverplaatsingen. Die duidelijke voorkeur voor duurzame mobiliteit is het gevolg van het feit dat Belspo zich dicht

bij het station Brussel Noord bevindt, dat de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer voor 100 % worden terugbetaald en dat fietsers een vergoeding krijgen (0,24 €/km).

Leefmilieu Brussel heeft een bedrijfsvervoerplan 2022 ingevoerd waarin een actieplan is vervat voor een duurzamere mobiliteit, met onder andere de volgende acties:

- ✓ Bewustmakingsacties voor de medewerkers;
- ✓ Terugbetaling van de Villo!-abonnements ;
- ✓ Structurele uitbreiding van telewerk met inachtneming van de federale richtlijnen.

4.5.2. Mobiliteit gelinkt aan de opdrachten

Voor opdrachten in België vergoedt Belpo uitsluitend, enkele uitzonderingen daargelaten, de kosten voor het openbaar vervoer.

In het kader van het bedrijfsvervoersplan van 2022 blijkt dat 96% van de medewerkers het openbaar vervoer gebruikt, 2% de wagen, 1% de fiets en 1% zich te voet verplaatst voor dienstreizen in België.

Wat de mobiliteit betreft in het kader van buitenlandse dienstreizen, wordt de voorkeur gegeven aan reizen met de trein en de TGV, vliegtuigreizen zijn slechts toegestaan als de heenreis meer dan 800 km bedraagt.

De dienst ICT stelt voor de operationele diensten videoconferenties voor die hij omkadert.

Het aantal dienstreizen zijn gelinkt aan de talrijke aan Belpo toevertrouwde internationale vertegenwoordigingsopdrachten.

In 2022 waren er 105 buitenlandse dienstreizen met de trein en 61 met het vliegtuig.

Het lage aantal dienstreizen in 2020 en 2021 is het gevolg van de aan COVID-19 gelinkte gezondheidscrisis, die de annulering tot gevolg heeft gehad van zowat alle verplaatsingen naar het buitenland vanaf 16/03/2020 tot 28/02/2022 en vervangen werden door videoconferenties wanneer de organisator dat voorstelde.

Buitenlandse dienstreizen

	2020		2021		2022	
	Trein	Vliegtuig	Trein	Vliegtuig	Trein	Vliegtuig
Aantal dienstreizen	30	16	15	5	105	61

4.5.3. Mobiliteit gelinkt aan de dienstvoertuigen

Aantal dienstvoertuigen

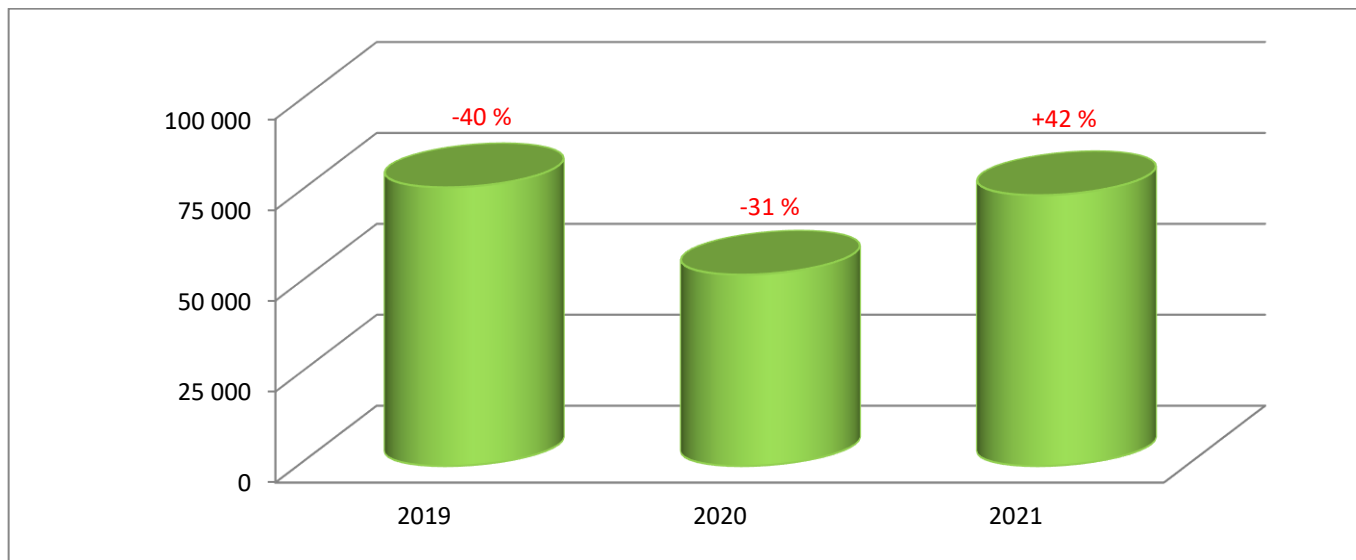
2020: 6 wagens waarvan 2 dieselwagens, 1 benzinewagen, 2 benzinewagens/hybride en 1 benzinewagen/PHEV

2021: 6 wagens waarvan 2 dieselwagens, 1 benzinewagen, 2 benzinewagens/hybride en 1 benzinewagen/PHEV

2022: 6 wagens waarvan 2 dieselwagens, 1 benzinewagen, 2 benzinewagens/hybride en 1 benzinewagen/PHEV

De diesel- en benzinewagens worden gebruikt door de dienst Logistiek en de benzine-/hybride- of benzine-/PHEV-wagens door de 3 directeurs.

Om de milieu-impact van zijn wagenpark te verminderen, heeft Belpo in 2020 de leasingcontracten van de 3 door de directeurs gebruikte dieselwagens vervangen door leasingcontracten voor 2 benzine-/hybridewagens en 1 benzinewagen/PHEV.

Totale afgelegde afstand (in km) door de dienstvoertuigen
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

Aantal afgelegde kilometers door de dienstvoertuigen:

2020: 52 626 km

2021: 74 472 km

2022: 76 173 km

De dienstwagens hebben in 2022 iets meer kilometers afgelegd dan in 2021.

De dienstwagens van de logistieke dienst hebben in 2022 12280 km afgelegd, slechts 16,12% is van de totale afgelegde afstand door de 6 dienstwagens.

Te noteren valt dat we weinig grip krijgen op die indicator, want het gebruik van de dienstvoertuigen door leidinggevendenden maakt deel uit van de extralegale voordelen die hun worden toegekend, wat het gebruik van die voertuigen aanmoedigt zowel voor professionele als privédoeleinden.

4.5.4. Gebruik van de fiets

Sinds 2011 biedt Belspo zijn personeel geen dienstfietsen meer aan voor hun dienstreizen in Brussel, maar worden wel de Villo!-fietsabonnementen terugbetaald.

Aantal terugbetaalde Villo!-abonnementen

2020: 1

2021: 0

2022: 1

Het aantal terugbetaalde Villo!-abonnementen is sterk gedaald sinds Belspo in maart 2019 is verhuisd, gelet op de nabijheid van het Noordstation. Villo!-fietsen gebruiken als aanvulling op het openbaar vervoer is niet langer nodig om naar het werk te gaan.

Aantal personeelsleden die een fietsvergoeding hebben gekregen voor hun woon-werkverplaatsingen

2020: 11

2021: 8

2022: 10

Het lage aantal personeelsleden dat gebruik maakt van de fiets voor hun woon-werkverplaatsingen is gedeeltelijk te verklaren door het feit dat de meeste medewerkers buiten de zone Brussel wonen.

4.5.5. Mobiliteit van de bezoekers

Op de website staat hoe de instelling het best met het openbaar vervoer te bereiken is.

Door zijn opdracht genereert Belspo elk jaar een grote bezoekersstroom.

2018: 6 232 bezoekers

2019: 3 920 bezoekers

2020: 854 bezoekers

2021: 92 bezoekers

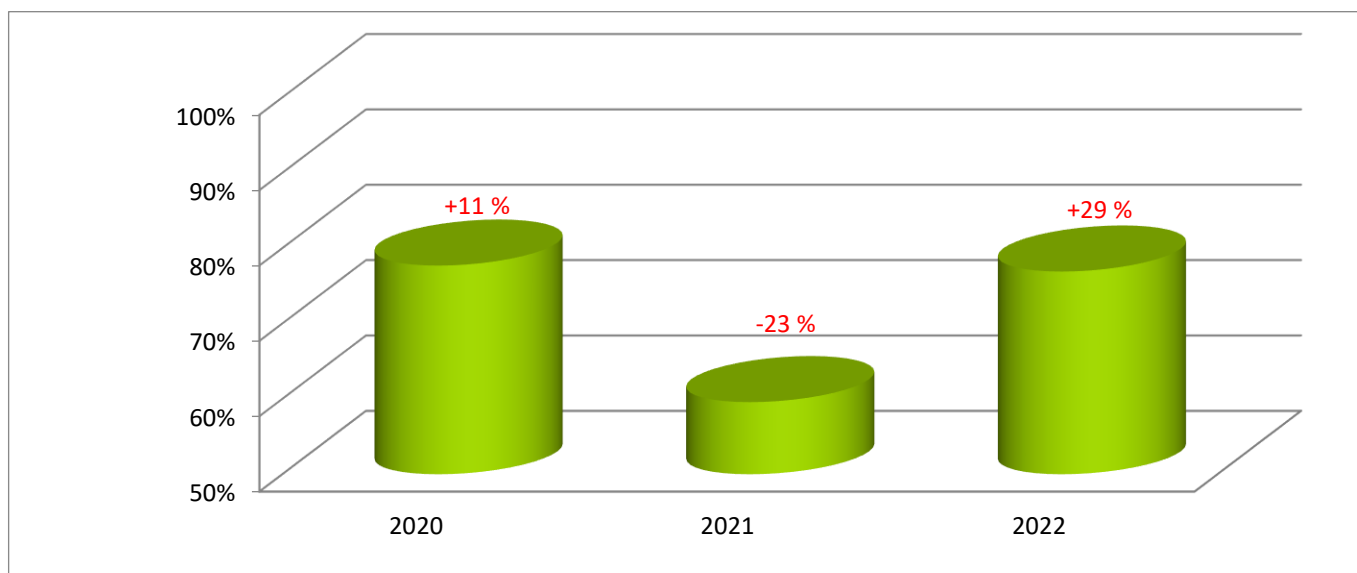
2022: 664 bezoekers

De daling van het aantal bezoekers in 2019 vergeleken met de voorgaande jaren is het gevolg van de onmogelijkheid om grote vergaderingen te organiseren in het WTC III in 2019 na de verhuizing van Belspo in afwachting dat grote zalen voor Belspo worden ingericht.

Het lage aantal bezoekers in 2020, 2021 en 2022 is te wijten aan de aan COVID-19 gelinkte gezondheids crisis die bijna alle vergaderingen met bezoekers heeft verhinderd vanaf 16/03/2020 tot 28/02/2022 en aan de vervanging van fysieke vergaderingen door videoconferenties.

Bij hun inschrijving aan de ontvangstbalie van Belspo wordt aan de bezoekers gevraagd welk vervoersmiddel zij hebben gebruikt.

Het percentage bezoekers dat gebruik maakt van duurzame verplaatsingsmiddelen (met het openbaar vervoer, met de fiets of te voet) wordt berekend op basis van het aantal bezoekers dat zijn verplaatsingsmiddel heeft opgegeven op het registratieformulier.

Percentage van de bezoekers van Belspo die duurzame vervoersmiddelen gebruiken
In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

Op de 342 bezoekers die hun belangrijkste vervoerswijzen hebben opgegeven om zich naar Belspo te begeven in 2022, hebben 263 onder hen (76,9%) gebruik gemaakt van het openbaar vervoer, zijn met de fiets of te voet gekomen.

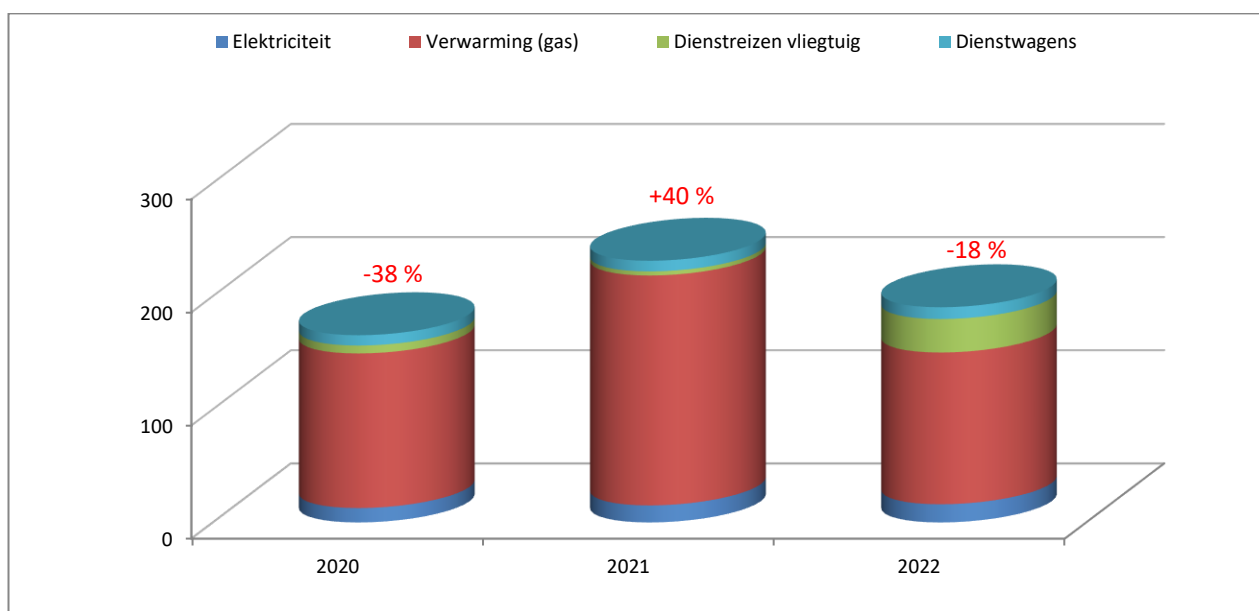
4.6. Uitstoot

4.6.1. Totale jaarlijkse CO₂-uitstoot

De vermelde gegevens hebben slechts betrekking op de CO₂-uitstoot. De jaarlijkse uitstoot van andere gassen (SO₂, NO_x en PM) komt niet aan bod omdat die niet relevant is ten opzichte van onze kantooractiviteiten.

Daar buitenlandse dienstreizen met de trein de laatste jaren slechts een heel klein deel (minder dan 0,3 %) van de totale CO₂-uitstoot vertegenwoordigen die is gelinkt aan het energieverbruik voor verwarming (gas), elektriciteit, brandstof voor de dienstwagens en buitenlandse dienstreizen met het vliegtuig, werd tijdens de directievergadering 2023 beslist die niet meer te berekenen, noch voor te leggen.

De totale uitstoot van CO₂ in 2022 gelinkt aan het verbruik van energie voor verwarming (gas), elektriciteit, brandstof voor de dienstvoertuigen en de buitenlandse dienstreizen met het vliegtuig van Belspo, bedraagt 190,2 ton CO₂eq.

Totale CO₂ -uitstoot gelinkt aan het gebouw, buitenlandse dienstreizen en de dienstvoertuigen (T CO₂eq)

(Groene stroom: 0,026 kg CO₂/kWh; gas: 0,217 kg CO₂/kWh; diesel: 2,688 kg CO₂/l; benzine: 2,3 kg CO₂/l - bron: FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - Dienstreizen met vliegtuig: berekend met behulp van de site <https://www.greentripper.org>)

In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

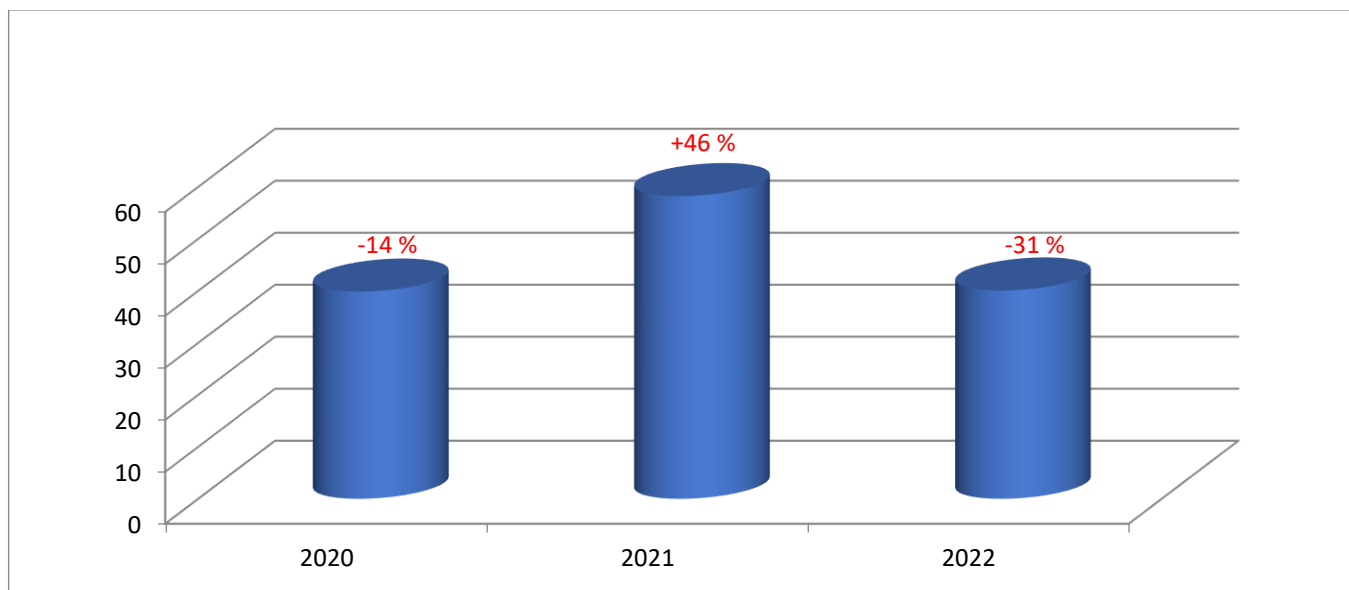
De totale CO₂-uitstoot van het gebouw, buitenlandse dienstreizen met het vliegtuigen en de dienstwagens is in 2022 met 18% gedaald vergeleken met 2021.

De scherpe daling van de totale CO₂-uitstoot in 2020 ten opzichte van het jaar 2019 is in hoofdzaak te danken aan het lagere aantal dienstreizen met het vliegtuig die bijna allemaal werden geannuleerd vanaf 16/03/2020 in aansluiting op de aan COVID-19 gelinkte gezondheidscrisis.

De stijging met 40% van de totale CO₂-uitstoot in 2021 ten opzichte van 2020 is in hoofdzaak het gevolg van het gestegen gasverbruik als gevolg van de verplichting om 100% van het volume van de binnenlucht in plaats van de gebruikelijke 30% te vervangen door frisse buitenlucht over een periode van 24 uur in antwoord op de aan de COVID-19-crisis gelinkte gezondheidsmaatregelen.

De totale CO₂-uitstoot is in 2022 gedaald, met name ten gevolge van het lagere gasverbruik in 2022 vergeleken met 2021, enerzijds door het stopzetten van de verplichting om 100% van de binnenlucht te vervangen door frisse buitenlucht gedurende 24 uur in plaats van 30% zoals gewoonlijk, als antwoord op de aan de COVID-19-crisis gelinkte gezondheidsmaatregelen, anderzijds door de door de federale regering genomen maatregel om de temperatuur in alle gebouwen van de federale overheid te verlagen tot 19 graden vanaf 26 september 2022.

4.6.2. Totale jaarlijkse CO₂-uitstoot van het gebouw per vloeroppervlakte

CO₂-uitstoot van het gebouw (kg CO₂eq/m²)

In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

R = A/B

A: stemt overeen met de totale uitstoot van CO₂

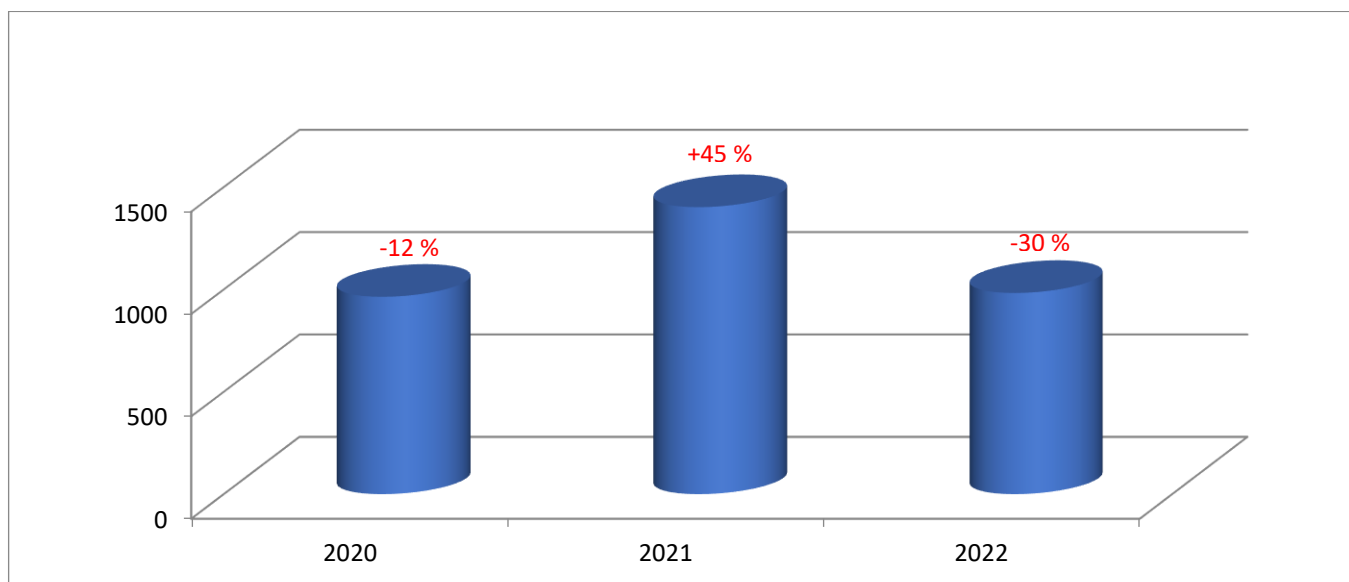
B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = 3 750 m²

2020: R = 149 400 / 3 750 = 39,8 kg CO₂eq/m²

2021: R = 218 288 / 3 750 = 58,2 kg CO₂eq/m²

2022: R = 150 220 / 3 750 = 40,1 kg CO₂eq/m²

4.6.3. Totale jaarlijkse CO₂-uitstoot van het gebouw per VTE

CO₂-uitstoot van het gebouw (kg CO₂eq/ETP)

In het rood : aanduiding van de evolutie vergeleken met het voorgaande jaar

R = A/B

A: stemt overeen met de totale uitstoot van broeikasgassen

B: stemt overeen met de referentiewaarde van de organisatie = VTE

2020: R = 149 400 / 155 = 963,9 kg CO₂eq/VTE

2021: R = 218 288 / 155,72 = 1401,8 kg CO₂eq/VTE

2022: R = 150 220 / 152,88 = 982,6 kg CO₂eq/VTE

4.7. Bodemgebruik en biodiversiteit

Perceel dat het WTC III-gebouw omvat

Het bodemoppervlak van het perceel waarop het WTC III beslaat 9 800 m² en is volledig waterafstotend gemaakt.

Het WTC III beschikt op het terras van de 3e verdieping over verschillende aardebakken voor planten die over een totale oppervlakte van zowat 500 m² zijn verspreid. Die verschillende bakken worden door de property manager beheerd.

Belspo heeft zich in 2019 aangesloten bij het project van de FOD BOSA om samen een bedrijfsmoestuin te beheren op het terras van de 3e verdieping van het WTC III die uit verschillende zakken en bakken bestaat met een organische voedingsbodem, waarin de personeelsleden op vrijwillige basis groenten en bloemen telen.

Daar telewerken in 2020 gedurende zeer lange tijd verplicht was en gelet op de maatregelen in 2021 in aansluiting op de gezondheids crisis COVID-19, kon de bedrijfsmoestuin gedurende die twee jaar niet worden onderhouden. Het medebeheer van de bedrijfsmoestuin met de FOD BOSA werd in mei 2022 hervat.

4.8. Mededelingen

Communiceren over milieuzaken is van cruciaal belang om mensen aan te moedigen zich op vrijwillige basis in te zetten.

De milieucoördinator verzorgt de interne milieucommunicatie via e-mails, de verspreiding van thematische newsletters, de organisatie van bewustmakingsacties, EMAS-informatiesessies voor het nieuwe aangeworven personeel en vergaderingen van de cel Duurzame Ontwikkeling.

Aantal mededelingen over het milieu

2020: 15

2021: 19

2022: 27

De stijging van het aantal mededelingen in 2022 ten opzichte van 2021 is het gevolg van de vele informatiebulletins "Ozon- en hitteplan" van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL).

In 2022 was de interne milieucommunicatie in hoofdzaak gericht op mobiliteit, luchtvervuiling en afvalvermindering. De milieucoördinator brengt de nieuwe personeelsleden op geregelde tijdstippen op de hoogte van het milieumanagementsysteem.

De cel Duurzame Ontwikkeling (Green Team) waarin is voorzien bij het koninklijk besluit van 22 september 2004, heeft als opdracht acties op te zetten gericht op duurzame ontwikkeling, binnen de administratie en in de opdrachten van de POD Wetenschapsbeleid.

Die cel komt elk trimester samen rond de volgende thema's:

- ✓ De opstelling en de opvolging van een jaarlijks actieplan inzake duurzame ontwikkeling;
- ✓ De interne coördinatie van de uitvoering van de maatregelen van de federale plannen voor duurzame ontwikkeling;
- ✓ De uitvoering van acties ten gunste van de duurzame ontwikkeling;
- ✓ De bewustmakingsacties tijdens de Europese week van de mobiliteit en de Europese week van de afvalvermindering.

De milieucoördinator beheert de externe klachten.

De externe milieucommunicatie gebeurt via de publicatie op de website van Belspo van de meest recente goedgekeurde Milieuverklaring: www.belspo.be.

5. Validatieverklaring

Deze Nederlandstalige versie van de milieuverklaring 2023 is een integrale vertaling van de gevalideerde Franstalige versie.

Publicatie beschikbaar op www.belspo.be

Publicatiedatum: juni 2023

Volgende publicaties:

- ✓ Bijgewerkte milieuverklaring in juni 2024 en in juni 2025
- ✓ Milieuverklaring in juni 2026

Milieucoördinator: Olivier Detongre - Olivier.Detongre@belspo.be

